

WOO-II.4203.3.2014.WM.31

Zawiadomienie

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267 t.j. ze zm.), dalej *k.p.a.*, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 t.j. ze zm.), dalej *ustawa oś.*, zawiadamiam strony postępowania o wydaniu w dniu 7.08.2015 r. decyzji, której treść podaje niżej.

Doręczenie ww. decyzji stronom uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

**z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu**

Zbigniew Góldziński
**Kierownik Oddziału Decyzji o Środowiskowych
Uwarunkowaniach i Przedsięwzięciach Linowych**

Art.49 k.p.a. Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłoszenia, jeżeli przepis szczególny tak stanowi; w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czterech dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art.74 ust. 3 ustawy oś. Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.

WOO-II.4203.3.2014.WM.30

Poznań, 7.08.2015 r.

**DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach**

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 1, lit. a, tiret 4, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. f, ust. 5 i 6 oraz art. 82 i art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), w związku z art. 104 i 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A., reprezentowanego przez pełnomocnika pana Mateusza Frydrycha o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie gazociągu Lwówek – Odolanów wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, realizowanego w wariancie I.

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polega na budowie gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 8,4 MPa o średnicy DN1000, relacji Lwówek-Odolanów i całkowitej długości ok. 168 km. W zakresie przedsięwzięcia wchodzić będą odcinki liniowe gazociągu oraz obiekty towarzyszące, tj. zespoły

ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79, 60-529 Poznań, tel. 61 639 64 00, faks 61 639 64 47.

sekretariat.poznan@dos.gov.pl, www.poznan.rdos.gov.pl

zaporowo-impulsowe, służby nadawczo-odbiorcze tłoka, układy włazeniowe i regulacyjne węzłów, przyłącza energii elektrycznej, kabel światłowodowy do obsługi gazociągu, system ochrony katodowej, słupki oznaczeniowo-pomiarowe oraz słupki oznaczeniowe.

Gazociąg realizowany będzie w województwie wielkopolskim, w powiecie nowotomyskim: w gminie miejsko-wiejskiej Lwówek, gminie wiejskiej Kusim, gminie miejskiej Opalenica, w powiecie grodziskim: w gminie miejskiej Grodzisk Wielkopolski, gminie wiejskiej Granowo, gminie wiejskiej Kamieniec, w powiecie kościańskim: w gminie wiejskiej Koscielca, gminie miejsko-wiejskiej Krzywin, w powiecie leszczyńskim: w gminie wiejskiej Osieczna, gminie wiejskiej Krzemieniewo, w powiecie gostyńskim: w gminie miejskiej Ponce, gminie wiejskiej Krobia, gminie wiejskiej Repowo, w powiecie krotoszyńskim: w gminie wiejskiej Kobylin, gminie miejsko-wiejskiej Zduny, gminie miejskiej Sulmierzyce, w powiecie ostrowskim: w gminie miejsko-wiejskiej Odolanów oraz w województwie dolnośląskim: w powiecie milickim w gminie wiejskiej Cieszków i gminie miejsko-wiejskiej Milicz.

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 1) Budowę gazociągu w wykopie otwartym na terenach rolnych realizować w pasie montażowym o szerokości do 31 m, a na terenach leśnych w pasie montażowym o szerokości do 27 m.
- 2) Roboty budowlane zlokalizowane w pobliżu zabudowy mieszkaniowej prowadzić w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00; dopuszcza się możliwość prowadzenia robót budowlanych w porze nocnej, tj. w godzinach od 22:00 do 6:00 w miejscach, gdzie stosowana będzie metoda bezwykopowa.
- 3) W trakcie przekraczania Kanału Wronieś, od strony zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Nielegowo, zastosować tymczasowe ekrany akustyczne.
- 4) Ruch kołowy po terenie węzłów przesyłu gazu prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00.
- 5) Wycinę drzew prowadzić pod nadzorem ornitologa.
- 6) Dzwewa nieprzeznaczona do wycinki rosnące w pobliżu miejsc prowadzenia robót budowlanych zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi i przesuszeniem w szczególności:
  - a) pnie drzew narazonych na uszkodzenia zabezpieczyć na czas budowy osłonami;
  - b) nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu.
- 7) Prowadzić regularne inspekcje wykopów, pod kątem obecności w nich zwierząt. W przypadku stwierdzenia ich obecności, przemieścić je w oddalone, bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsce.
- 8) Zimą Wodę przetrzeć poza okresem od 1 kwietnia do 31 sierpnia.
  - 9) W km 0+800, 0+850, 3+800, 4+000, 12+650, 13+000, 13+950, 14+850, 30+150, 37+000, 39+050, 39+600, 92+750, 103+400, 104+350, 129+200, 130+250, 134+950, 135+250, 142+250, 147+000, 165+400 oraz na odcinkach: od km 0+750 do km 0+760, od km 13+850 do km 13+870, od km 17+600 do km 17+620, od km 18+890 do km 18+910, od km 20+870 do km 20+900, od km 43+500 do km 43+540, od km 55+000 do km 55+300, od km 55+400 do km 55 +700, od km 56+200 do km 56+600, od km 92+460 do km 93+200, od km 141+000 do km 143+500, od km 145+800 do km 146+000, od km 146+800 do km 147+000, od km

163+700 do km 164+000 roboty budowlane prowadzić w pasie montażowym o szerokości do 27 m.

- 10) Na odcinkach od km 15+100 do km 15+200, od km 29+650 do km 29+800, od km 30+150 do km 30+350, od km 54+100 do km 59+600, od km 90-000 do km 90+700, od km 92+050 do km 93+100, od km 127+550 do km 128+150, od km 140+450 do km 141+550, od km 162+650 do km 163+000, od km 163+550 do km 164+150 roboty budowlane prowadzić poza okresem letgowym plaków, tj. poza okresem od 1 marca do 30 sierpnia. Powyższe nie dotyczy kontynuowania prac metodą bezwykopową, których rozpoczęcie nastąpiło poza sezonem rozrodkowym.

- 11) W okresie od 20 marca do 31 maja oraz od 1 września do 10 października na odcinkach od km 0+500 do km 0+800, od km 6+100 do km 6+300, od km 15+400 do km 15+600, od km 16+900 do km 17+000, od km 18+700 do km 19+000, od km 20+800 do km 21+100, od km 21+650 do km 21+750, od km 23+300 do km 23+400, od km 26+950 do km 27+100, od km 47+000 do km 47+100, od km 49+600 do km 49+800, od km 52+800 do km 53+400, od km 55+000 do km 59+700, od km 60+300 do km 60+500, od km 67+300 do km 67+450, od km 67+850 do km 68+200, od km 70+700 do km 70+900, od km 71+500 do km 71+700, od km 79 + 300 do km 79+600, od km 81+800 do km 82+000, od km 82+600 do km 82+800, od km 83+200 do km 83+400, od km 85+550 do km 85+800, od km 88+400 do km 88+700, od km 90+000 do km 90+300, od km 92+500 do km 92+800, od km 104+300 do km 104 +400, od km 108+900 do km 109+450, od km 119+400 do km 119+600, od km 121+450 do km 121+650, od km 127+600 do km 128+150, od km 130+300 do km 130+400, od km 140+800 do km 141+550, od km 144+700 do km 144+800, od km 147+800 do km 148+000, od km 149+700 do km 149+900, od km 155+300 do km 155+400, od km 162 +750 do km 162-850 stosować plotki herpetologiczne, uniemożliwiające przedostanie się drobnych zwierząt, głównie płazów w miejsce realizacji prac.

- 12) Każdorazowo przed przystąpieniem do robót sprawdzać ogrodzenia tymczasowe, w celu stwierdzenia czy nie doszło do przetrwania ich ciągłości, a w razie zaistnienia takiej konieczności naprawić.

- 13) W km 30+150 i 90+200 oraz na odcinku od km 141+230 do km 141+290 w miejscach wylesionych, po reкульwacji terenu dopuścić do naturalnej sukcesji terenu z wyłączeniem pasa technologicznego o szerokości 6 m. Proces sukcesji wspierać przeciwdziałając wkraczaniu gatunków obcych siedliskowo poprzez usuwanie ich samosiewów. Zabieg usuwania wykonąć w 3. 6. i 9. roku od zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

- 14) Dopuszcza się przesunięcie w kilometrażach, o których mowa w punktach 9) 10) 11) i 13) spowodowane zmianą kilometrażu gazociągu wynikającą z uszczegółowienia na etapie projektu budowlanego i wykonawstwa.

- 15) Na etapie realizacji przedsięwzięcia prowadzić udokumentowany nadzór przyrodniczy, w skład którego wchodzić będą specjaliści, w szczególności z zakresu herpetologii, botaniki, chiropterologii, entomologii i ornitologii. Nadzór powinien obejmować w szczególności: kontrolę terenu budowy przed rozpoczęciem poszczególnych etapów robót budowlanych pod kątem występowania gatunków chronionych, identyfikację zagrożeń dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz określanie na bieżąco działań zapobiegających tym zagrożeniom.

- 16) Przekraczanie przez występujące na trasie gazociągu przeszkody terenowe, tj. rzeki, ciekł naturalne oraz rowy melioracyjne realizować w sposób minimalizujący negatywny wpływ, w szczególności:

a) przekop wykonywać w okresie minimalnych przepływów wody;

b) w trakcie przekraczania metodą wykopu otwartego zachować ciągłość przepływu;

c) dno koryta, naruszone brzozi i skarpy otworzyć i zabezpieczyć przed rozmyciem przez wodę;

d) uszkodzone w skutek budowy sieci drenażskie odbudować do stanu poprzedniego, a miejsca skrzyżowania gazociągu z drenażi zasypywać ręcznie.

- 17) Prowadzić odwodnienia wykopów pod gazociąg jedynie w niezbędny zakresie zapewnianym utrzymanie wykopów bez wody stojącej oraz w sposób ograniczający oddziaływanie odwodnień na tereny sąsiednie.

- 18) Przed odprowadzeniem do odbiornika, wody pochodzące z hydraulicznych prób szczelności i odwodnień wykopów oczyszczać z zawieszin za pomocą osadników i filtratorów.

- 19) Wodę z odwodnień wykopów oraz prób hydraulicznych odprowadzać do pobliskiego ciekła wodnego w taki sposób, aby nie zaburzyć lokalnych stosunków hydrologicznych.

- 20) W pasie budowlano-montażowym zastosować następujące rozwiązania mające na celu ochronę środowiska:

a) teren zaplecza budowy zabezpieczyć przed przenikaniem substancji do środowiska gruntowo-wodnego poprzez utwardzenie i uszczelnienie. Zaplecze budowy wyposażać w materiały i sorbenty do zbierania i neutralizowania ewentualnych rozlewów i wycieków substancji niebezpiecznych;

b) w czasie budowy substancje niebezpieczne dla środowiska gruntowo-wodnego, przechowywać wyłączone w obrębie zaplecza budowy w miejscu zadaszonym;

c) tankowanie oraz uzupełnianie płynów eksploatacyjnych pojazdów i urządzeń budowlanych realizować wyłącznie w obrębie zaplecza budowy;

d) teren budowy wyposażać w przenośne kabiny sanitarne;

e) przed przystąpieniem do robót ziemnych, na gruntach rolnych klasy od I do IV zdjąć poziom próchnicy gleby w granicach pasa budowlano-montażowego i przechowywać w przyłazie usytuowanej w miejscu niezagrożonym robotami budowlanymi, z dala od cieków powierzchniowych;

f) zakazuje się wprowadzania w obręb pasa montażowego poziomu próchnicznego z obecnością roślin gatunków inwazyjnych, pozyskanego spoza obszaru przedsięwzięcia;

g) przy wyznaczeniu terenów pod zaplecze budowy wykluczyć jej lokalizację w miejscach płytkiego występowania wód gruntowych, w obrębie gruntów nienoszących, w dobrej przepuszczalności utworach oraz w bliskim sąsiedztwie cieków, zbiorników wodnych i systemów melioracyjnych;

h) zaplecze baz wykonywania przewierć sterowanych HDD zabezpieczyć przed przenikaniem substancji niebezpiecznych dla środowiska gruntowo-wodnego;

i) na terenach podmokłych i bagiennych roboty budowlane prowadzić na tzw. materacach faszynowych lub drewnianych.

- 21) Pluczek wiertniczą wykorzystywać w obiegu zamkniętym i zagospodarować zgodnie z przepisami w zakresie gospodarki odpadami.

- 22) Odpady magazynować selektywnie w pojemnikach/kontenerach w wyznaczonych do tego miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych.

- 23) Odpady niebezpieczne magazynować na terenie utwardzonym, w szczelnych, oznakowanych kodem odpadu pojemnikach odpornych na działanie substancji w nich zawartych, w sposób zabezpieczający przed wpływem warunków atmosferycznych.

- 24) Odpady przekazywać w pierwszej kolejności do odzysku.

25) Masy ziemne powstałe w trakcie realizacji przedsięwzięcia zagospodarować na terenie inwestycji pod warunkiem, iż nie będą przekraczać standardów jakości gleby i ziemi.

26) Po zasypaniu gazociągu, teren budowy przywrócić do stanu pierwotnego.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym:

- 1) Przekroczenia Kanalu Wonięć, Rowu Polskiego, Kanalu Obrta-Sannica, Północnego Kanalu Obrty, Środkowego Kanalu Obrty i Południowego Kanalu Obrty zaprojektować metodą bezwykopową.
- 2) W obrębie kolizji z ciekami powierzchniowymi gazociągu zaprojektować zabezpieczenia przed działaniem sił wyporowych wody oraz możliwym wypłynięciem.
- 3) Na odcinku od km 90+150 do km 90+250 gazociąg ułożyć za pomocą przecisku lub mikro tunnelingu, ograniczającego ryzyko wybitcia płuczki, z zastosowaniem ścianek szczelnych lub alternatywnych rozwiązań zmniejszających zasięg lejów depresji w pierwszej warstwie wodonośnej spowodowany odwodnieniem komór przetworczych. Zaprojektować tymczasowe piezometry w celu monitorowania zwierciadła wód gruntowych.
- 4) W km 30+150 oraz na odcinkach: od km 141+200 do km 141+300, od km 162+750 do km 162+850, od km 163+750 do km 163+950 zaprojektować rozwiązania zmniejszające zasięg lejów depresji i tymczasowe piezometry w celu monitorowania zwierciadła wód gruntowych.
- 5) Na zaworach regulacyjnych na terenie węzła przesyłu gazu Krobia zaprojektować izolację akustyczną w postaci wełny mineralnej o grubości min. 50 mm osłoniętej blachą.
- 6) Na terenie węzła przesyłu Krobia, w obrębie zaworów regulacyjnych, zaprojektować miejsce na ewentualne przegrody akustyczne.
- 7) Zaprojektować nasadzenia kompensujące za wycięcia zieleni, stosując na odcinkach od km 89+900 do km 93+100, od km 133+500 do km 136+000, od km 140+700 do km 143+100 gatunki liściaste, z wyłączeniem gatunków obcych geograficznie lub siedliskowo.
- 8) Dopuszcza się przesunięcie w kilometrach, o których mowa w punktach 3) 4) i 7) spowodowane zmianą kilometrażu gazociągu wynikającą z uszczegółowienia na etapie projektu budowlanego i wykonawstwa.
- 9) Przy śluzach nadawczo-odbiorczych zaprojektować zbiornik kondensatu do zbierania ścieków powstających z wykrapania się z gazu wody lub węglowodorów oraz podczas czyszczenia gazociągu w fazie eksploatacji. Kondensat przekazywać uprawnionym podmiotom.
- 10) Zaprojektować zabezpieczenie przeciwkorozyjne projektowanego gazociągu stalowego w postaci powłok antykorozyjnych oraz ochrony katodowej.
- 11) Zaprojektować system kontrolowania szczelności gazociągu.
4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2011 r. Prawo ochrony środowiska.
- Przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.
5. Wymogi w zakresie ograniczenia transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

6. Gotowość instalacji do wyeksploatowania dwulitruka węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW.

Przedsięwzięcie nie jest instalacją do spalania paliw.

II. Nakładam obowiązek zapobiegania i ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko poprzez realizację rozwiązań chroniących środowisko wymienionych w pkt. 1.2 i 1.3 niniejszej decyzji oraz obowiązek monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w następującym zakresie:

1. W terminie 1 roku od dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania wykonać kontrolne pomiary poziomu hałasu w porze dziennej i nocnej w obrębie węzłów przesyłu gazu w punktach pomiarowych zlokalizowanych na granicy najbliższych terenów podlegających ochronie akustycznej. Zapewnić wykonanie tych pomiarów przez akredytowane laboratorium. Wyniki pomiarów przeanalizować pod kątem spełnienia akustycznych standardów jakości środowiska, zaproponować w razie potrzeby działania minimalizujące oraz przedstawić je właściwemu organowi ochrony środowiska i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie 3 miesięcy od dnia ich wykonania.
2. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia prowadzić ciągły monitoring techniczny gazociągu, za pomocą elektronicznych urządzeń Aparatury Kontrolno Pomiarowej (APK).

III. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

IV. Niniejszej decyzji nałaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

V. Integralną częścią decyzji jest Załącznik nr 1 stanowiący charakterystykę przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

Dnia 25.06.2014 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wpłynął wniosek z 24.06.2014 r. znak: GA29-IL.FW-s-AD-0088 pana Mateusza Frydrycha z ILF Consulting Engineers Polska Sp. z o.o. w Warszawie, działającego z pełnomocnictwem Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A., o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie gazociągu Lwówek – Odolanów wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi.

Do wniosku dołączono raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej *raport oś* w trzech egzemplarzach wraz z zapisem na elektronicznym nośniku danych sporządzony zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), dalej *ustawa oś*, a także poświadczony przez właściwy organ kopie map ewidencyjnych obejmujące przedmiotowy teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujące obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wypisy z rejestru gruntów obejmujący przedmiotowy teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie oraz pełnomocnictwa.

Po analizie przedłożonego materiału, na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 j.t. ze zm.), dalej

k.p.a., pismem z 31.07.2014 r. znak: WOO-II.4203.2.2014.WM.1 wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, m.in. o brakujące kopie map ewidencyjnych oraz wypisy z rejestru gruntów. Pismem z 04.08.2014 r. (data wpływu 12.08.2014 r.) uzupełniono brak formalne we wniosku.

Bardziej swoją właściwość Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu ustalił co następuje:

Przedstawiciele, na podstawie § 2 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedstawiciele mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397 ze zm.) zalicza się do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest obligatoryjny. Zgodnie z 75 ust. 1 pkt 1 lit. a) tiret 4 *ustawy oś* organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Przedstawiciele należy do grupy zadań realizowanych w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, które jest wymienione w art. 38 pkt 2 lit. d) ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz.U. z 2014 r., poz. 1501), jako budowa gazociągu Lwówek-Odolanów wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, na terenie województwa wielkopolskiego i dolnośląskiego. Zgodnie z 75 ust. 1 lit f) *ustawy oś* organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Zgodnie z decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. MInR poz. 51), działka nr ewid. 234 obręb Porzązmy, gmina Opalenica, powiat nowotomski, województwo wielkopolskie, na której realizowane będzie przedsięwzięcie stanowi teren zamknięty. Zgodnie z 75 ust. 6 *ustawy oś* organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla całego przedsięwzięcia jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Przedmiotowa inwestycja wykracza poza obszar jednego województwa i zlokalizowana jest na obszarze dwóch województw: wielkopolskiego (ok. 161 km gazociągu) i dolnośląskiego (ok. 7 km gazociągu). Zgodnie z art. 75 ust. 5 *ustawy oś* organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia wykraczającego poza obszar jednego województwa jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, na którego obszarze właściwości znajdują się największa część terenu, na którym będzie realizowane to przedsięwzięcie, w porozumieniu z zainteresowanymi regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska. W przedmiotowej sprawie właściwym organem do wydania decyzji jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, natomiast organem zainteresowanym w sprawie jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Zgodnie z art. 61 § 4, w trybie art. 49 *k.p.a.*, w związku z art. 74 ust. 3 *ustawy oś* organ zawiadomił strony postępowania o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i składania uwag i wniosków. Zawiadomienie zostało obwieszczone na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie miejsko-wiejskiej Zduny, gminie wiejskiej Cieszków, gminie miejsko-wiejskiej Młitcz, gminie miejsko-wiejskiej Odolanów, gminie miejskiej Śalmierzyc, gminie wiejskiej Kusin, gminie miejsko-wiejskiej Lwówek, gminie miejskiej Grodzisk Wielkopolski, gminie miejskiej Kobylin, gminie miejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Granowo, gminie wiejskiej Kamieniec, gminie wiejskiej Kościan, gminie miejsko-wiejskiej Krzywin, gminie wiejskiej Osieczna, gminie wiejskiej Krzemieniecwo, gminie miejskiej Ponec, gminie miejskiej Krobica, gminie wiejskiej Repowo oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

W związku z art. 19 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu poinformował Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 22.08.2014 r. znak: WOO-II.4203.2.2014.WM.3, na podstawie art. 75 ust. 5 *ustawy oś*, tutelniejszy organ zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu o zajęcie stanowiska w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach porozumienia dla części inwestycji zlokalizowanej w granicach woj. dolnośląskiego. W załączeniu do pisma przesłano *raport oś*. Pismem z 25.09.2014 r. znak: WOO-S.4242.100.2014.MS Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu określił warunki realizacji i eksploatacji dla części przedsięwzięcia planowanej na terenie województwa dolnośląskiego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z 06.10.2014 r. znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.4, na podstawie art. 50 § 1 *k.p.a.* wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia *raportu oś* m.in. w zakresie: ochrony środowiska gruntowo-wodnego, gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony wód powierzchniowych, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przyrody, gospodarki odpadami. Pismem z 22.10.2014 r. wnioskodawca złożył uzupełnienie do *raportu oś* wraz z *Ekspertyzą botaniczną siedlisk przyrodniczych*. W związku z dalszymi wątpliwościami, pismem z 17.11.2014 r. znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.8 organ ponownie wezwał do złożenia wyjaśnień w zakresie ochrony przyrody. Pismem z 4.12.2014 r., wnioskodawca złożył 4 egzemplarze ujednoliconego *raportu oś* uzupełnionego o nowe wyjaśnienia. *Raport oś* został uzupełniony o wyniki niezależnych obserwacji uzupełniających, nowe rozwiązania w zakresie bezkolizyjnego przejścia pod stanowiskiem poczwartówki jagowatej. Zmieniono również zakres wniosku poprzez przesunięcie trasy gazociągu o ok. 150 m w celu ominięcia siedlisk 7230 i 6410. Wobec czego do pisma dołączono także kopie mapy ewidencyjnej oraz wypisy z ewidencji gruntów dla terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujące obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Wobec zmiany zakresu wniosku i przedstawienia ujednoliconego *raportu oś*, tutelniejszy organ poinformował strony postępowania o zmianie zakresu wniosku, a pismem z 16.12.2014 r. znak: WOO-II.4203.2.2014.WM.11 na podstawie art. 75 ust. 5 *ustawy oś*, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu o ponowne zajęcie stanowiska w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach porozumienia dla części inwestycji zlokalizowanej w granicach woj. dolnośląskiego. Jednocześnie, pismem z 22.12.2014 r. wnioskodawca złożył kolejne wyjaśnienia do ujednoliconego *raportu oś*. Wyjaśnienia te przekazał również Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Począł elektroniczną w dniu 16.01.2015, a następnie pismem w dniu 23.01.2015 r. wpłynęło pismo z 15.01.2015 r., znak: WOO-S.4242.152.2014.MS Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w którym ponownie określił warunki realizacji i eksploatacji części przedsięwzięcia planowanej na terenie województwa dolnośląskiego i które uwzględniono w niniejszej decyzji.

Pismem z 20.10.2014 r. Klub Przyrodników wniosk o dopuszczenie do postępowania na prawach strony na podstawie art. 31 *k.p.a.* Wobec braków formalnych we wniosku, tutelniejszy organ pismem z 3.11.2014 r. znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.7 wezwał na podstawie art. 64 § 2 *k.p.a.* do uzupełnienia wniosku m.in. w zakresie aktualności statutu i przedstawienia jego oryginału. Wyjaśniono również, że w niniejszym postępowaniu możliwe jest uczestnictwo organizacji ekologicznej na podstawie art. 44 *ustawy oś*. W wyznaczonym terminie, dnia 13.11.2014 r. wpłynęły stosowne wyjaśnienia, w których Klub Przyrodników wyraził wolę uczestnictwa na podstawie art. 44 *ustawy oś*. Wobec czego postanowieniem z 28.11.2014 r. znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.9 dopuszczono na prawach strony organizację ekologiczną

Klub Przyrodników do udziału w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania niniejszej decyzji.

W toku prowadzonego postępowania, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 oraz art. 78 *ustawy oś.*, pismem z 19.01.2015 r., znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.13 organ wystąpił do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu oraz do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o opinię w sprawie realizacji przedsięwzięcia. Postanowieniem z 3.02.2015 r. znak: ZNS.9011.3.79.2015.JL Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu zaopiniował pozytywnie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu, w opinii sanitarniej z 11.02.2015 r. znak: DN-NS.9012.118.2015 zaopiniował pozytywnie warunki w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dla realizowanego przedsięwzięcia z zastrzeżeniami ujętymi w niniejszej decyzji. Tutejszy organ nie uwzględnił warunku: *w celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed substancjami ropopochodnymi mimo się zaprzeczenia urzędzenia podwyższające*, ponieważ jego zastosowanie dla dynamicznie przemierzającego się placu budowy, jest nieuzasadnione. Opinię wpłynęły w terminie.

Zgodnie z art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 *ustawy oś.*, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, w dniach od 22.01.2015 r. do 13.02.2015 r. podano do publicznej wiadomości informujące o złożeniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, o zamieszczeniu informacji o wniosku w publicznie dostępnym wykazie danych oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. od 23.01.2015 r. do 12.02.2015 r., sposobie i miejscu składania uwag i organie właściwych do ich rozpatrzenia. Obwieszczenie w tej sprawie zostało udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, zawieszone na tablicy informacyjnej w siedzibie tutejszego organu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, tj. w gminach przez które przebiega inwestycja: gminie miejsko-wiejskiej Zduny, gminie wiejskiej Cieszków, gminie miejsko-wiejskiej Miłtacz, gminie miejsko-wiejskiej Odolanów, gminie wiejskiej Sulmierzyce, gminie wiejskiej Kuślin, gminie miejsko-wiejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Grodzisk Wielkopolski, gminie wiejskiej Kobylin, gminie wiejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Granowo, gminie wiejskiej Kamieniec, gminie wiejskiej Krzemieniewo, gminie wiejskiej Krzywin, gminie wiejskiej Osieczna, gminie wiejskiej Poniec, gminie wiejskiej Krobica, gminie wiejskiej Pępowo oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Począł elektroniczną w dniu 12.02.2015 r., a następnie pocztą tradycyjną w dniu 13.02.2015 wpłynęło pismo z 11.02.2015 r. strony postępowania, Klubu Przyrodników, z uwagami do ujednoliconego *raportu oś.* Wraz z pismem z 26.02.2015 r. znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.19 organ przekazał kopię pisma wnioskodawcy celem ustosunkowania się w całości do treści uwag i przedstawienia wyczerpujących wyjaśnień. Pismem z 12.03.2015 r. wnioskodawca przedłużył termin złożenia wyjaśnień do końca marca 2015 r., następnie pismem z 30.03.2015 r., do 12.04.2015 r. Pismem z 17.04.2015 r. pełnomocnik złożył uzupełnioną o poprzednie wyjaśnienia oraz o uzupełnienia do uwag Klubu Przyrodników treść *raportu oś* w trzech ustawowo przewidzianych egzemplarzach z wersją na elektronicznym nośniku danych. Dodatkowo, dla przejrzystości odniesienia się do uwag Klubu Przyrodników, do *raportu oś* dołączono odrębne wyjaśnienia.

Wobec powyższego, w związku z przedstawieniem kolejnej wersji *raportu oś* tutejszy organ wystąpił pismem z 28.04.2015 r. znak: WOO-II.4203.2.2014.WM.22 na podstawie art.

75 ust. 5 *ustawy oś.*, do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu o ponowne zajęcie stanowiska w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach porozumienia dla części inwestycji zlokalizowanej w granicach woj. dolnośląskiego. Pismem z 28.05.2015 r. znak: WOO.42-42-42.2015.MS Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu podtrzymał stanowisko wyrażone pismem z 15.01.2015 r.

Ponadto, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 oraz art. 78 *ustawy oś.*, pismem z 29.05.2015 r., znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.25 organ ponownie wystąpił do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu oraz do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o opinię w sprawie realizacji przedsięwzięcia. Postanowieniem z 12.06.2015 r. znak: ZNS.9011.3.79.1.2015.JL Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu zaopiniował pozytywnie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu, pismem z 23.06.2015 r. znak: DN-NS.9011.227.2015 podtrzymał swoje stanowisko z 11.02.2015 r. Opinię wpłynęły w terminie.

Zgodnie z art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 *ustawy oś.*, wobec przedłożenia nowych materiałów, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, w dniach od 01.06.2015 r. do 23.06.2015 r. podano do publicznej wiadomości informujące o złożeniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, o zamieszczeniu informacji o wniosku w publicznie dostępnym wykazie danych oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. od 02.06.2015 r. do 22.06.2015 r., sposobie i miejscu składania uwag i organie właściwych do ich rozpatrzenia. Obwieszczenie w tej sprawie zostało udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, zawieszone na tablicy informacyjnej w siedzibie tutejszego organu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, tj. w gminach przez które przebiega inwestycja: gminie miejsko-wiejskiej Zduny, gminie wiejskiej Cieszków, gminie miejsko-wiejskiej Miłtacz, gminie miejsko-wiejskiej Odolanów, gminie wiejskiej Sulmierzyce, gminie wiejskiej Kuślin, gminie miejsko-wiejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Grodzisk Wielkopolski, gminie wiejskiej Kobylin, gminie wiejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Kamieniec, gminie wiejskiej Granowo, gminie wiejskiej Kamieniec, gminie wiejskiej Krzemieniewo, gminie wiejskiej Krzywin, gminie wiejskiej Osieczna, gminie wiejskiej Poniec, gminie wiejskiej Krobica, gminie wiejskiej Pępowo oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. W wyznaczonym przez organ terminie nie wpłynęły do tutejszego urzędu żadne uwagi i wnioski osób zainteresowanych.

Na podstawie art. 10 § 1 *k.p.a.* pismem z 25.06.2015 r., znak: WOO-II.4203.3.2014.WM.27 zawiadomiono strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zabrananych dowodów i materiałów w sprawie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Zawiadomienie zostało obwieszczenie na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie miejsko-wiejskiej Zduny, gminie wiejskiej Cieszków, gminie miejsko-wiejskiej Miłtacz, gminie miejsko-wiejskiej Odolanów, gminie wiejskiej Sulmierzyce, gminie wiejskiej Kuślin, gminie miejsko-wiejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Grodzisk Wielkopolski, gminie wiejskiej Kobylin, gminie wiejskiej Opalenica, gminie wiejskiej Kamieniec, gminie wiejskiej Granowo, gminie wiejskiej Kamieniec, gminie wiejskiej Krzemieniewo, gminie wiejskiej Krzywin, gminie wiejskiej Osieczna, gminie wiejskiej Poniec, gminie wiejskiej Krobica, gminie wiejskiej Pępowo oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. We

wskazany w zawiadomieniu terminie zadana ze stron nie wypowiedziała i nie zapoznała się z materiałami i dowodami zbraniami podczas prowadzonego postępowania.

W związku z art. 80 ust. 2 ustawy ośś. organ nie badał zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Celem przedsięwzięcia jest budowa gazociągu wysokiego ciśnienia relacji I. wówek – Odolanów o maksymalnym ciśnieniu roboczym MOP 8,4 MPa i średnicy DN1000, długości około 168 km. Gazociąg ma być częścią systemu dystrybucji gazu odbieranego przez terminal w Swinoujściu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich użytkowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640) dla planowanego gazociągu DN1000 streła kontrolowana wynosi po 6m na każdą stronę od osi gazociągu.

Do realizacji brano pod uwagę trzy warianty przedsięwzięcia: wariant I proponowany przez wnioskodawcę, wariant II omijający obszary Natura 2000 oraz wariant III wzdłuż istniejącego gazociągu. Zasadniczą osią projektowania przebiegu trasy gazociągu była lokalizacja wzdłuż istniejącego gazociągu relacji Police-Odolanów. Umożliwia to wykorzystanie istniejącej strefy ograniczonego użytkowania oraz minimalizuje koszty eksploatacji i konserwacji obu gazociągów. Następnie, przeanalizowano obszary chronione, występowanie cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych, środowisko gruntowo-wodne, obszary górnicze, ujęcia wody, obiekty archeologiczne, planowane inwestycje oraz kierunki rozwoju gmin i wytyczono trasę miejscami odchodzącą od pierwotnej wersji biegnącej wzdłuż istniejącego gazociągu. W wariancie I, proponowanym przez inwestora, trasa projektowanego gazociągu przez większą swoją długość biegnie w odległości od około 3,25 do 20 m od istniejącego gazociągu DN500 Police-Odolanów. Miejscami, przeważnie z powodu trudnych warunków gruntowych lub skrzyżowań z infrastrukturą lub naturalnymi przeszkodami terenowymi, trasa gazociągu odchodzi od istniejącego gazociągu na odległość do ok. 300 m. Większymi odcinkami od istniejącego infrastruktury gazowej są: odcisze cennego przyrodniczo miejsca charakteryzującego się trudnymi warunkami gruntowymi w okolicy miejscowości Snowiedo w gminie Grodzisk Wielkopolski, tak, że przedsięwzięcie omija tą miejscowość po jej zachodniej stronie oraz odcisze obszarów Natura 2000: Zachodnie Pojezierze Krzywińskie i Zbiornik Wonięś. Przy czym drugi z wymienionych obszarów trasa przecina na małym fragmencie w okolicy miejscowości Gryzyna. Fragment trasy omijający ww. obszary biegnie w kierunku południowym na zachód od miejscowości Osiek, Januszewo, Jurkowo, Kuszkowo, Boża Wola, Teklimyśl, Boganiec, Karchowo i na wysokości miejscowości Garzyn znów zaczyna biec wzdłuż trasy ww. gazociągu DN 500. W wariancie II, omijającym obszary Natura 2000, podstawowym kryterium przy trasowaniu było ominięcie obszarów chronionych, a przede wszystkim obszarów Natura 2000: Wielki Łęg Obrzański PLB300004, Zbiornik Wonięś PLB300005, Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007, Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014, Dąbrowy Krotoszyńskie PLH300002, Ostoja nad Baryczą PLH020041. W celu ominięcia obszaru Wielki Łęg Obrzański, trasa odbija na wschód na wysokości miejscowości Wolkowo w gminie Kamieniec, obchodzi miasto Kościan od wschodniej strony. Trasa omija obszar Zbiornik Wonięś wchodząc na teren Parku Krajobrazowego im. gen. Dezydiera Chłapowskiego od wschodu i w pobliżu miejscowości Osiek w gminie Kościan łączy się z trasą wariantu proponowanego przez inwestora. Drugim fragmentem tego wariantu różniącym się od wariantu preferowanego jest odcisze na północ w okolicy miejscowości Marynin w gminie Zduny, dzięki któremu wariant ten omija obszar Dąbrowy Krotoszyńskie. Wariant łączy się z trasą preferowaną w okolicy miejscowości Ujazd w gminie Cieszków. W wariantcie III planowany gazociąg następuje trasę istniejącego gazociągu DN500 Police-Odolanów

wykorzystując częściowo o jego strefy technologiczną. Wariant ten jest najkrótszym wariantem, ponadto, ułatwia zarządzanie i kontrolę obu gazociągów jednocześnie.

W celu porównania wariantów przeanalizowano aspekty formalno-prawne, techniczne i środowiskowe, związane z ich realizacją. W wariancie wybrany do realizacji – wariantcie I powierzchni lasów, do wycięcia wynosi około 20,9 ha, w wariancie II – ok. 22,6 ha, natomiast w wariancie III – ok. 19,3 ha. Rozwiązania w zakresie przebiegu trasy przez siedlisko poczwarkowki jętkowej *Terigo mollissima*, planowane w wariancie I zminimalizują ewentualne oddziaływanie na to siedlisko. Wariant III jest znacznie gorszy przede wszystkim za sprawą przecinania cennych obszarów znajdujących się na terenie obszarów Natura 2000 OSO Zbiornik Wonięś i SOO Zachodnie Pojezierze Krzywińskie.

Wariant I proponowany przez inwestora jest korzystniejszy od wariantu II z powodu mniejszej powierzchni lasów wymaganych do wycięcia (o 1,7 ha mniej). Ponadto, wariant I nie przechodzi przez Park Krajobrazowy im. gen. Dezyderego Chłapowskiego, gdzie stwierdzono występowanie wielu pospolitych, ale chronionych gatunków. Wariant I jest też o 10 km krótszy od II, przez co jego realizacja wiązać się będzie ze zużyciem mniejszej ilości materiałów, wytworzeniem mniejszej ilości odpadów, krótszym czasem budowy, przez co również mniejszą emisją zanieczyszczeń. Ponadto wariant I przebiega łącznie przez krótsze o 2,6 km odcinki o trudnych warunkach gruntowych, co czyni go najlżejszym w realizacji.

Budowa gazociągu oraz obiektów towarzyszących spowoduje ograniczenia co do korzystania i przeznaczenia terenów w jego sąsiedztwie. Ograniczenia związane będą z koniecznością wydzielenia dla gazociągu tzw. stref kontrolowanych, które są ulokowane wzdłuż osi gazociągu po obu jej stronach. W strefach tych operator sieci gazowej podejmuje wszelkie czynności obserwacyjne czy operacyjne, w celu zapobieżenia zdarzeniom mogących mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłową eksploatację gazociągu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe dla gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy DN 1000 streła kontrolowana wynosi 12 m (po 6 m na stronę od osi gazociągu). Nie należy w niej wznosić budynków, urządzeń stałych składów i magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. Trwałe zajęcie terenu wystąpi również dla obiektów technologicznych (tj. węzłów, służ i zespołów zaporowo–upustowych ZZU) wraz z drogami dojazdowymi.

Budowa gazociągu wymagać będzie ingerencji w środowisko gruntowo-wodne. W ramach prac wykonywane będą roboty przygotowawcze, udostępnienie terenu, odwodnienia wykopu, wykonywanie wykopu i zwalowanie gleby i ziemi, roboty montażowe, układanie rur, centrowanie, spawanie, sprawdzanie połączeń spawanych, próby, izolowanie złączy, wstępny odbiór ułożonego przewodu, ewentualna rozbiorła systemu odwadniania, zasypywanie wykopu i porządkowanie trasy. Konieczne będzie przygotowanie placu pod budowę poprzeczne zebranie poziomu próchniczego gleby i wykonanie wykopu pod posiadające gazociągu. Prace budowlano-montażowe będą prowadzone w pasie montażowym, w którym wyróżnany i przygotowany zostanie teren, wykonany zostanie wykop, deponowane będą masy ziemne z wykopu, łącznie z przestrzenią przewidzianą na humus, transportowane będą maszyny budowlane i magazynowane będą rury. Proces ten wiąże się z zaburzeniem ciągłości struktury i pogorszeniem parametrów fizykochemicznych gleby ornej. Wobec powyższego, przed przystąpieniem do robót ziemnych, na gruntach rolnych klasy od I do IV należy zdykt wierzchni poziom próchnicy gleby w granicach pasa budowlano-montażowego i przechowywać w przymie użytkowanej w miejscu niezagorzonym robotami budowlanymi, z dala od cieków powierzchniowych. Zminimalizuje to ryzyko zanieczyszczenia poruszającymi się pojazdami oraz prowadzoną budową. W przypadku, gdy składowanie warstwy próchniczej obok wykopu będzie niemożliwe np. z powodu braku miejsca, zostanie ona oznaczona tak, aby użyto jej później do rekultywacji miejsca, z którego

została pobrana i będzie przechowywana w pasie montażowym, w najbliższym możliwym miejscu, które pozwoli na jednoczesne bezpieczne jej magazynowanie oraz prowadzenie robót. Wobec tego zakazano wprowadzania w obręb pasa montażowego poziomu próchnicznego z obecnością roślin gatunków inwazyjnych, pozyskanego spoza obszaru przedsięwzięcia. W ten sposób utrzymać zostanie zdolność produkcyjna gleb ornych, na których po realizacji przedsięwzięcia przywrócona będzie poprzednia funkcja produkcyjna. Planowana głębokość wykopu wynosić będzie około 2,2-2,5 m. Dla potrzeb budowy gazociągu na gruntach rolnych zostanie zajęty pas terenu o szerokości maksymalnie 31 m. Miejscami pas montażowy zostanie poszerzony w celu zapewnienia miejsca na zaplecze budowy w tym placu maszynowe lub zaplecze techniczne o powierzchni od około 30 do 2000 m². Natomiast na terenach leśnych dla potrzeb budowy gazociągu przewiduje się pas terenu o szerokości maksymalnie 27 m, w którym nastąpi wycinka lasu. W pasie tym przechowywana będzie ściółka, osobno ziemia z wykopu, realizowany będzie wykop oraz strefa montażowa. Zdejmowanie humusu w lasach ma na celu ochronę gleb leśnych przed zanieczyszczeniami i ugniataniem, które może zwiększyć jej zwężłość, niszczyć jej strukturę i teksturę, zmniejszyć uwilgotnienie oraz utrudnić migrację tlenu. Po wybudowaniu gazociągu i rekultywacji terenu bez zalesienia pozostanie pas o szerokości 6 m. Ponadto, w przypadku realizacji przedsięwzięcia na obszarach o płytkim występowaniu zwierciadła wód gruntowych i podmokłych przewiduje się rozwiązania zabezpieczające ziemię przed rozjeżdżaniem przez sprzęt ciężki. W *raporcie oś* zaproponowano wyłożenie terenu geowłókną i wysypanie kruszywem, które umożliwi poruszenie się pojazdów ciężkich. Włókna umożliwi całkowite zebranie kruszywa z powierzchni terenu. Baza materiałowa i zaplecze techniczne budowy gazociągu znajdować się będzie poza obrębem gruntów niemojszych o płytkim występowaniu zwierciadła wód gruntowych.

Przy przechodzeniu gazociągu przez tereny o płytkim zaleganiu zwierciadła wód gruntowych konieczne będzie odwodnienie wykopu do momentu ułożenia i przykrycia gazociągu. Dobór odpowiedniej metody odwadniania wykopu zależy będzie od głębokości zwierciadła wody gruntowej i rodzaju gruntu. Jak wynika z *raportu oś*, na odcinkach liniowych najczęściej stosowaną metodą odwodnienia będzie metoda igłofiltrowa, a w razie konieczności również drenaż próżniowy, igłostudnie, studnie depresyjne bądź odwodnienie powierzchniowe. Wobec czego, zobowiązano prowadzić odwodnienia wykopów jedynie w niezbędnym zakresie zapewniającym utrzymanie wykopów bez wody stojącej oraz w sposób ograniczający oddziaływanie odwodnień na tereny sąsiednie.

Na trasie gazociągu poza gruntami nieprzeznaczalnymi dominują, piaski średnie, dla których zasięg leja depresji będzie zbliżony do zasięgu pasa montażowego. Natomiast, obliczenia dla zwirow charakterystycznych się największym współczynnikiem filtracji wykazały, że zasięg leja depresji przy niekorzystnych warunkach może wynieść ok. 100 m, a w przypadku głębszych wykopów, np. komór przeciwiskowych przy przekraczaniu dróg utwardzonych, nawet do 250 m. Jednakże, po zakończeniu prac odwodnieniowych zwierciadło wód gruntowych powróci do swojego naturalnego poziomu w ciągu kilku godzin. Niemniej jednak, spodziewany dopływ wody na I mb wykopu dla wyżej wymienionych założen to od około 1,8 m³/d do 13,5 m³/d. Odbiornikiem wód z odwodnienia będą pobliskie ciek i rowy melioracyjne, po uprzednim uzgodnieniu z ich zarządcami. W przypadku braku odbiorników dla tych wód dopuszcza się rozdzielanie wody na powierzchni terenu określonego jako teren oddziaływania przedsięwzięcia. Wodę należy odprowadzać w taki sposób, aby nie zaburzyć lokalnych stosunków hydrologicznych. Zgodnie art. 122 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015r. poz. 469) na odwodnienie obiektów lub wykopów budowlanych inwestor winien uzyskać pozwolenia wodnoprawne. W przypadku potencjalnego ryzyka przekroczenia maksymalnej przepustowości cieku zostanie zastosowane środki zaradcze uniemożliwiające przekłamanie się wód, np. wyznaczenie kilku odbiorników. Ponadto, w rejonach o płytkim występowaniu zwierciadła wód gruntowych i

terenach podmokłych, gazociąg przed zasypaniem wykopu dociążony zostanie obciążnikami, które swoim ciężarem będą przeciwdziałać sile wyporu działającej na gazociąg. Zastosowanie osadników przed wprowadzeniem wód do odbiorników zapobiegne ich zamulaniu i zmianie parametrów fizykochemicznych. W przypadku zawartości zawiesiny drobnej, powodującej zmętnienie wód, oprócz osadników stosowane będą również materiały filtracyjne, ograniczające zawartość frakcji drobnej. W urządzeniach tych nastąpi sedymentacja zawiesiny składającej się z ziaren piasku niesionych przez wodę. Wszystkie osadzone w obrębie piaskownika cząstki stałe zostaną po zakończeniu rozplanowane po powierzchni terenu. Taki tryb postępowania nie będzie stanowił zagrożenia dla środowiska, ponieważ osad stanowiąc będzie niezanieczyszczony grunt pochodzący ze strefy, skąd pobierana będzie woda.

Mając na uwadze niewielkie odcinki przewidziane do odwodnienia oraz krótkotrwałe obniżenie zwierciadła wody, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe. Krótkotrwały drenaż wody podziemnej wywołany pracą instalacji odwodnieniowej nie spowoduje obniżenia się poziomu wody w ciekach powierzchniowych. Wprowadzane do odbiorników ilości wody będą stosunkowo niewielkie, nie spowodują zatem przyboru wody przepływającej w cieki w normalnych warunkach.

W projektowanym przedsięwzięciu gazociąg przekracza wiele cieków powierzchniowych. W związku z koniecznością zachowania ich naturalnego układu i parametrów hydrologicznych należożo w niniejszej decyzji szereg rozwiązań, których dotrzymanie na etapie realizacji inwestycji zapobiegne wystąpieniu negatywnych oddziaływań na środowisko wodne. Każde przekroczenie będzie uzgadniane z zarządcą cieku. Roboty powinny być wykonane w okresie minimalnych przepływów wody w ciekach. W przypadku przekraczania ciek zostanie przegródzony od strony górnej i dolnej wody przy pomocy dwóch gródz ziemnych. W celu zachowania ciągłości przepływu wody w cieku, na czas realizacji przekroczenia, zostanie wykonany „by-pass” na cieku. Koryto tymczasowe zostanie zabezpieczone geowłókną, a skarpy zabezpieczone przed osypywaniem się, następnie woda w cieku zostanie skierowana do koryta objęciowego na czas układania gazociągu. Przewidziany jest także inny sposób przekraczania cieków – przepompowywanie wody z cieku ze strony górnej do dolnej. Pomiedzy grodziami wykonany zostanie wykop do właściwej rzędnej posadowienia rurociągu. W wykonanym wykopie zostanie ułożona uprzednio wyprofilowana dociążona obciążnikami i zabezpieczona powłoką ochronną rura gazociągowa, a po sprawadzeniu rzędnej posadowienia i wykonaniu próby szczelności wykopy zostaną nasychniasz zasypane gruntem miejscowym. Z tego względu naruszone dno cieku należy zabezpieczyć przed erozją np. poprzez ułożenie wiązek faszyny lub narzutu kamiennego o dużej średnicy lub ułożenie materacy siatkowo-kamiennych na geowłóknie. Brzożgi i skarpy cieku w rejonie skrzyżowania z gazociągiem należy odtworzyć i odpowiednio zabezpieczyć, szczególnie poprzez ubijanie i zagęszczanie gruntu warstwami oraz daniowanie lub faszynowanie, a teren upotrządkować i przywrócić do stanu pierwotnego. Wykopy należy zasypywać miejscowym gruntem.

Z uwagi na trudne warunki gruntowe oraz występowanie chronionej fauny związanej z terenami podmokłymi Kanał Womiesz, Rów Polski, Kanał Obrza-Samca, Podulniony Kanał Obrzy, Środkowy Kanał Obrzy i Północny Kanał Obrzy zostaną przekroczone metodami bezwykopowymi, które pozwalała do minimum ograniczyć wpływ na przekraczane obszary. Ten sposób przekraczania rzek nie powoduje niszczenia brzożgi i porastającej je roślinności, prace będą prowadzone poza walami przeciwpowodziowymi, na dużej głębokości pod dnem, bez zatrudniania przepływu wody i naruszenia istniejącego tam życia biologicznego. Metoda ta pozwoli również inwestorowi na uniknięcie prowadzenia prac na terenie międzyciekowym, który jest potencjalnym obszarem zalewowym. Spośród metod bezwykopowych w ramach przedsięwzięcia przewiduje się zastosowanie metody horyzontalnego wiercenia kierunkowego, mikroturningu, przecisku/przewiertu, które opisano w *raporcie oś*. Szacowana objętość wody na potrzeby sporządzenia płuczki wiertniczej dla bezwykopowej

metody omijania kolizji (np. przewiert HDD o długości około 1 km) wynosi około 9 000 m³. Należy szacować, że ilość pobranej na te cele wody w przypadku realizacji inwestycji objętej wnioskiem będzie wynosiła ok. 20 000 m³. W związku z wykonaniem przedsięwzięcia powstanie odpad w postaci płuczki wiertniczej, który inwestor musi zagospodarować zgodnie z przepisami w zakresie gospodarki odpadami. Aby zminimalizować ilość płuczki należy wykorzystywać w obiegu zamkniętym. Ponadto, w celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego, zaplecze baz wykonywania przewiertów sterowanych należy zabezpieczyć przed przenikaniem substancji niebezpiecznych dla środowiska gruntowo-wodnego.

Z uwagi na to, iż właściwie wykonany i szczelny gazociąg jest gwarancją jego bezawaryjnej eksploatacji w celu prawidłowej oceny szczelności gazociągu, po ułożeniu gazociągu w wykopie i zasypaniu należy przeprowadzić próbę szczelności z wykorzystaniem wody. Dlatego, przed uruchomieniem gazociąg poddany zostanie m.in. oczyszczeniu, sprawdzeniu izolacji antykorozyjnej i wykonaniu prób ciśnieniowych, wytrzymałości i szczelności. Przed rozpoczęciem prób ciśnieniowych gazociąg zostanie przedmuchany powietrzem z przepuszczeniem tłoków czyszczących, które ma na celu usunięcie z przewodów zanieczyszczeń pozostałych z okresu budowy, w tym m.in. ziemi, piasku, drobnych kamieni, rdzy, części elektrod, wody.

Próby hydrauliczne gazociągu wykonane zostaną z wykorzystaniem wody. Podczas próby ciśnieniowej zmniejszą się lub całkowicie zostaną usunięte naprężenia wprowadzone na etapie układania gazociągu, sprawdzone zostaną rzeczywiste własności materiału oraz prawidłowość posadowienia, dzięki wynikom próby oceniony zostanie rzeczywisty zapas bezpieczeństwa w odniesieniu do maksymalnego ciśnienia roboczego, wykryte zostaną i naprawione wadliwe miejsca. Konsekwencją próby jest zwiększenie bezpieczeństwa i niezawodności oraz lepsza ochrona środowiska w trakcie późniejszej eksploatacji gazociągu. Planuje się, że źródłem wody dla wykonania prób hydraulicznych będą ciekły znajdujący się w pobliżu przedsięwzięcia, po uzdatnieniu do parametrów: odczyn w zakresie pH $\leq 6,0-7,5$, zawartość soli ≤ 500 mg/dm³, zawartość zawiesin ≤ 100 mg/dm³, skład chemiczny wody nie działający agresywnie na materiał rur i armatury. Ilość wody wykorzystanej w tym procesie szacuje się na ok. 132 000 m³. Pobór wód na potrzeby wykonania prób będzie uzgadniany z jego zarządcami i odbywać się będzie na warunkach określonych w pozwoleniach wodnoprawnych. Wydajność pomp użytych do poboru wód będzie dostosowana do przepływu nienaruszonego, występującego w danym cieku. W innych przypadkach woda może zostać przywieziona cysternami. Zrzucona woda musi spełniać wymagania wskaźników zanieczyszczeń zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska, z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984). Dlatego, celem niedopuszczenia do zanieczyszczenia odbiorników nalozono na wykonawcę konieczność odprowadzenia wody po próbach do cieku poprzez urządzenia podciągające. Po wykonaniu prób hydraulicznych przeprowadzone zostanie osuszenie gazociągu z pozostałej wody, za pomocą tłoków rozdzielających, przedmuchując gazociąg strumieniem powietrza, przepuszczając wielokrotnie przez gazociąg toki z pianki poliuretanowej, przepuszczając przez gazociąg zespół dwóch tłoków rozdzielających, pomiędzy którymi znajduje się określona ilość alkoholu metylowego. Ze względu na znaczące ilości wody z opróżnianego odcinka gazociągu, planuje się, że zrzut wody będzie odbywać się do pobliskich cieków, po uzgodnieniu z zarządcami oraz na warunkach określonych w pozwoleniach wodnoprawnych. Rozruch i napełnianie wybudowanego gazociągu wykonane zostanie po zakończeniu budowy, przeprowadzeniu prób, dokonaniu obrotu technicznego i przed oddaniem do normalnej eksploatacji. Do odpowietrzania gazociągu zastosowany zostanie gaz obojętny (azot) oraz gaz przeznaczony do transportu uruchamianym

gazociągiem. Odpowietrzanie prowadzone będzie do zupełnego wyparcia powietrza albo gazu obojętnego z gazociągu.

W fazie eksploatacji gazociągów nie będą występować żadne zagrożenia dla wód powierzchniowych, gruntowych, bądź podziemnych. Właściwie dobrana i wytworzona powłoka antykorozyjna na polaczeniu ze sprawnie funkcjonującą ochroną katodową stanowić będzie skuteczne zabezpieczenie projektowanego gazociągu, szczególnie na odcinku prowadzonym przez tereny o płytkim występowaniu wód gruntowych, podmokle, bagietne i torfowe. Każdy spaw będzie podlegał ocenie wizualnej oraz przynajmniej jednemu badaniu nieniszczącemu. Rury do budowy gazociągu dostarczane będą w odcinkach roboczych fabrycznie pokrytych wielowarstwową izolacją. Złącza spawane zostaną narzutowane opaskami termokurczliwymi. Podczas eksploatacji gazociągu prowadzony będzie stały monitoring, polegający na: zastosowaniu urządzeń pomiarowych i rejestrujących parametry pracy gazociągu oraz włączeniu gazociągu w istniejący system łączności dalekosiężnej współpracujący z komputerowym systemem nadzoru nad pracą gazociągu. Wszystkie obiekty na trasie gazociągu będą wyposażone w układy sterowania i automatyki umożliwiające monitoring podstawowych wielkości ciśnienia, temperatury, przepływu oraz stanów urządzeń wykonawczych, który pozwoli na szybką identyfikację ewentualnej emisji gazu związanej z rozszczelnieniem gazociągów oraz podjęcie sprawniej interwencji ograniczającej skutki awarii na środowisko. Podstawowym łącznym komunikacyjnym będzie światłowód ulozony wzdłuż gazociągu. Komunikacja rezerwowa będzie zrealizowana z wykorzystaniem sieci telefoni komórkowej. Ponadto, nad gazociągami raz na kwartał wykonywane będą przeloty śmigłowca oraz objazdy samochodem.

W związku z przedmiotowym przedsięwzięciem będą wytwarzane odpady zarówno niebezpieczne jak i inne niż niebezpieczne. Część odpadów może być wytworzona przez firmy świadczące usługi w myśł definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.). Wówczas świadczący usługi, jako posiadacz odpadów, jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami.

W trakcie eksploatacji gazociągu, po oczyszczeniu gazu przez filtroseparatory powstawać będzie kondensat, wkłady filtracyjne oraz odpady związane z naprawami i przeglądami konserwującymi. Inwestor zaznaczył, iż prace konserwacyjne, remontowe, serwisowe prowadzone będą przez uprawnione firmy. W trakcie realizacji inwestycji powstawać będą przede wszystkim odpady związane z pracami ziemnymi tj. odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, odpady żelaza i stali, opakowań czy odpady spawalnicze oraz materiały szlifurskie. Z przedstawionego *raportu ośw* wynika, iż odpady będą tymczasowo magazynowane na terenie budowy w wyznaczonych na ten cel miejscach. Wszystkie wytworzone odpady będą gromadzone selektywnie. Inwestor wskazał, iż część odpadów będzie mogła być wykorzystywana do utwardzenia powierzchni terenów lub do drobnych napraw i konserwacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. poz. 796). Odpady niebezpieczne będą przechowywane w szczelnych pojemnikach na terenie utwardzonym wyposażonym w sorbenty do zbierania ewentualnych wycieków. Ponadto, zamknięte szczelnie pojemniki będą zabezpieczone przechowywane odpady przed wpływem niekorzystnych czynników atmosferycznych. Ponadto, zobowiązano inwestora do przekazywania odpadów w pierwszej kolejności do odzysku co przyczyni się do minimalizacji ilości odpadów trafiających do umieszczenia w in. poprzez składowanie.

Zgodnie z art. 81 ust. 3 *ustawy ośw*, w związku z charakterem planowanego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zobowiązany jest do przeanalizowania czy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w

Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów, dalej *PGWdO*, oraz do oceny spełnienia przesłanki, o której mowa w art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r., poz. 469 j.t.), a które są transpozycją artykułów Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zwanej dalej *RDWW*.

Teren przebiegu gazociągu należy do zlewni Warty i Odry. Analizowana inwestycja w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych, dalej *jevpz*, zlokalizowana jest na terenie *jevpz* PLRW6000191878729 Czarna Woda od dopływu spod Chudobczyc do ujścia, PLRW 6000171878722 Czarna Woda do dopływu spod Chudobczyc, PLRW6000161856869 Mogilnica Zachodnia, PLRW600019185687 Mogilnica w Mogilnicy Wschodniej do Rowu Kąkolewskiego, PLRW6000161878129 Kanał Grabariski, PLRW6000191856899 Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia, PLRW6000187833 Północny Kanał Odry do Kanału Dzwinskiego, PLRW600001878329 Obrzański Kanał Środkowy, PLRW600023185674 Kanał Przysieka Stara, PLRW60000185673 Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara, PLRW600025185669 Kanał Wonięś, PLRW60000185656 Kanał Obrza-Samica, PLRW600017146699 Dąbrocznia, PLRW600017146499 Ręceca, PLRW60001714639 Orla od źródła do Rdecy, PLRW60001714189 Czarna Woda, PLRW60001714149 Kuroch. Czarna Woda od dopływu spod Chudobczyc do ujścia, Czarna Woda do dopływu spod Chudobczyc i Rów Bołeciński są naturalnymi częściami wód. Północny Kanał Odry, Obrzański Kanał Środkowy, Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara oraz Kanał Obrza-Samica są sztucznymi częściami wód. Pozostałe *jevpz* są silnie zmienionymi częściami wód. Według *PGWdO*, oprócz Czarniej Wody od dopływu spod Chudobczyc do ujścia i Czarniej Wody do dopływu spod Chudobczyc, które mają dobry stan, niemal wszystkie są w złym stanie. Wobec czego, ich celem jest osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału ekologicznego i osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Oprócz Czarniej Wody od dopływu spod Chudobczyc do ujścia i Czarniej Wody do dopływu spod Chudobczyc i Kurochu, ich cel środowiskowy jest zagrożony, dlatego przewidziano dla nich derogacje czasowe. Gazociąg kolidował będzie m.in. z rzekami, kanałami i strumieniami: Czarna Woda, Rów Grabariski, Struga Kamieniecka, Północny Kanał Odry, Środkowy Kanał Odry, Północny Kanał Odry, Kanał Szczodrowo-Błoniński, Kanał Michorzewski, Kanał Przysieka Stara, Kanał Wonięś, Kanał Obrza-Samica, Luboński Kanał, Czarkowski Rów, Rów Polski, Samica, Dąbrocznia, Pasieka, Ręceca, Orla, Żydowski Potok, Bacha, Czarna Woda oraz Zimna Woda. Przedsięwzięcie nie przebiega w sąsiedztwie jezior. Jednakże znajdować się będzie w pobliżu stawów, najbliższej w odległości 50 m w miejscowości Chachalnia i w odległości około 800 m od zbiornika Wonięś.

Podczas budowy gazociągu metodą wykopu otwartego, przy przekraczaniu cieków oddziaływanie na te ceki polegać będzie na fizycznej ingerencji w strukturę koryt cieków. Naruszenie osadów dennych skutkować będzie wzrostem zawiesiny w ekosystemie wodnym. Towarzystwo temu będzie presja na organizmy bentosowe oraz tworzenie zawiesiny, która pogorszy warunki tlenowe i parametry fizykochemiczne wody. W celu ograniczenia zanieczyszczenia wody zastosowane zostaną rozwiązania minimalizujące w postaci np. przesłon z geomembrany. Zasięg tego oddziaływania będzie wynosił około 20 m w dół cieku. Przekroczenia będą również blokować migrację ryb. Oddziaływanie te będą jednak krótkotrwałe i potrwać około 7 dni, przez co nie wpłyną one znacząco na populację ryb. Przy wykorzystaniu metody bezwykopowej nie nastąpi bezpośrednia ingerencja w koryto rzeki, więc dno oraz skarpy cieku nie zostaną uszkodzone. Płuczka przygotowawcza będzie w zbiorniku płuczkowym i będzie pracować w układzie zamkniętym. Wodny roztwór bentonitu z którego zrobiona jest płuczka wiertnicza jest substancją biodegradowalną i nie stanowi znaczącego zagrożenia dla środowiska naturalnego. Jej szkodliwość związana jest z

zawartymi w niej niewielkimi ilościami substancji chemicznych, substancjami wyplukanymi z drążonego utworu oraz podniecionym pH. Nie spowoduje ona zanieczyszczenia warstwy wodonośnej. Zarządca płuczka wiertnicza przekazana zostanie firmie posiadającej decyzje na odkos lub unieszkodliwianie odpadów.

Zrzucona do odbiorników woda nie będzie miała zmienionego składu chemicznego względem wody pobranej z cieku lub wykopu oraz przekraczanie cieków metodą wykopu otwartego również nie wpłynie na zwiększenie ryzyka niedotrzymania celów środowiskowych. Jednak z uwagi na stosowane środki minimalizujące, wpływ ten będzie zredukowany do minimum i charakteryzować się będzie lokalnym i krótkotrwałym charakterem oddziaływania.

Rozpoznanie i analizę warunków hydrogeologicznych w raporcie oświadczenia o podstawie *Opinia geotechnicznej dla potrzeb projektu gazociągu wysokiego ciśnienia DN1000, MOP 8-4 MPa relacji Lwówek – Odolanów wraz z obiektami towarzyszącymi* wykonanej przez Geoteko w 2013 roku, zwanej dalej *Opinia geotechniczną*.

Przedsięwzięcie przebiega przez główne zbiorniki wód podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin, nr 303 Pradolina Barycz-Głogów oraz nr 309 Zbiornik międzymorowy Smoszew-Chwaliszew-Sulmierzyce. Z raportu oświadczenia wynika, że w odległości 250 m od przebiegu gazociągu nie znajdują się żadne strefy ochrony pośredniej ujęć wód. W odległości tej występują jedynie ujęcia ze strefami ochrony bezpośredniej. W przeprowadzonej ocenie stwierdzono, że na odcińkach przebiegających w pobliżu tych ujęć konieczne jest odwodnienie wykopów. W przeprowadzonej ocenie zidentyfikowano odcinki przedsięwzięcia, na których stwierdzono występowanie zwierciadła wód gruntowych na głębokości mniejszej niż 15 m p.p.t. Wykonane na potrzeby analizy geotechnicznej otwory, głównie na terenach podmokłych wykazały, że w większości wypadków warstwy wodonośne są odizolowane od infiltracyjnych wód opadowych. Jednocześnie zbadano, że gazociąg koliduje z rozpoznanym złożem kruszywa naturalnego Chmielinko I oraz zagospodarowanymi lub wstępnie rozpoznanymi złożami gazu ziemnego.

W związku z tym, przedsięwzięcie przebiegać będzie przez jednolite części wód podziemnych, dalej *jevpzd*, o europejskim kodzie PLGW650061, PLGW650062, PLGW650072, PLGW650073, PLGW651071, PLGW651074, Oprócz PLGW650073 stan ilościowy i chemiczny pozostałych jest dobry i nie są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Jedynie stan chemiczny PLGW650073 jest zły i zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego z wyznaczonymi derogacjami czasowymi do 2021 r. z uwagi na długi okres poprawy jakości wód podziemnych, zaleźny od wprowadzenia programu działań na powierzchni i ograniczenia presji z powierzchni. Inwestycja z uwagi na charakter oddziaływań, ograniczony do etapu realizacji inwestycji oraz głębokości do ok 14 m, która dotyczy komór przewiertowych, nie będzie oddziaływała na *jevpzd*.

Etap budowy planowanego przedsięwzięcia związany będzie z wykorzystaniem sprzętu budowlanego. Biorąc pod uwagę zakres prac budowlanych, niniejszą decyzją zobowiązano inwestora do zastosowania rozwiązań lokalizacyjnych i organizacyjnych dotyczących zaplecza budowy rozumianego jako bazy materiałowo-sprzętowej i zaplecza socjalnego, a także pasa montażowo-budowlanego, których zastosowanie minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego lub cieków powierzchniowych na etapie realizacji przedsięwzięcia. Dotyczy one w szczególności minimalizacji ryzyka wystąpienia jakiegokolwiek wycieku substancji niebezpiecznych do środowiska w związku z eksploatacją sprzętu budowlanego i wykorzystywaniem przy budowie substancji niebezpiecznych, czy gromadzeniem i zagospodarowaniem ścieków socjalno-bytowych. Przede wszystkim, teren zaplecza budowy i zaplecza baz wykonawstwa przewiertów HDD należy zabezpieczyć przed przenikaniem substancji do środowiska gruntowo-wodnego poprzez utworzenie i

uszczelnienie i wyposażenie w materiały i sorbenty do zbierania i neutralizowania ewentualnych rozlewów i wycieków substancji niebezpiecznych. Substancje niebezpieczne dla środowiska gruntu-wodnego, należy przeliczyć wyłączenie w obrębie zaplecza budowy w miejscu zaduszonym. Ponadto, tankowanie oraz uzupełnianie płynów eksploatacyjnych pojazdów i urządzeń budowlanych realizować wyłącznie w obrębie zaplecza budowy. Realizacja inwestycji wiązać się będzie z powstawaniem nieczystości ciekłych o charakterze ścieków bytowych, wytwarzanych przez pracowników budowy. Wyposażenie zaplecza budowy w przenośne kabiny sanitarne objęte serwisem podmiotów posiadających stosowne uprawnienia w zakresie ich wynajmu i kompleksowej obsługi zapewni właściwe zagospodarowanie powstających na tym etapie nieczystości, wykluczając potencjalne ryzyko ich oddziaływania na środowisko wodne i gruntu-wodne. Przed oddaniem do użytkowania zlikwidować zaplecze budowy, a teren doprowadzić do stanu pierwotnego.

Po szczegółowym przeanalizowaniu materiałów dotyczących budowy geologicznej, warunków hydrogeologicznych, uwzględniając lokalizację i rodzaj przedmiotowego przedsięwzięcia oraz planowane rozwiązania chroniące środowisko gruntu-wodne oraz wody powierzchniowe, a także rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z odpadami nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko gruntu-wodne oraz wody podziemne i powierzchniowe. W związku z powyższym należy również uznać, że realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarczego wodami na obszarze dorzecza Odry.

Negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na klimat akustyczny nastąpi w trakcie robót budowlanych i będzie związane z użytkowaniem sprzętu budowlanego. W celu ograniczenia potencjalnej uciążliwości wykonawca zobowiązał się ograniczyć czas trwania robót w pobliżu terenów chronionych akustycznie do pory dziennej, rozumianej jako przedział czasu od 6:00 do 22:00, za wyjątkiem miejsc gdzie stosowana będzie metoda bezwykopowa. Potencjalna uciążliwość akustyczna powstająca w fazie realizacji przedsięwzięcia będzie krótkotrwała i miejscowa, a po zakończeniu prac całkowicie zaniknie. Większą uciążliwością, na etapie realizacji inwestycji może odznaczać się jedynie miejsce przejścia gazociągu przez Kanał Wonięś. Podstawową różnicą zwiększającą wpływ na klimat akustyczny takiej metody jest konieczność ciągłej pracy przez całą dobę. W związku z tym, że tereny mieszkalnowe zlokalizowane w miejscowości Nielegowo w pobliżu Kanału Wonięś mogą być narazone na ponadnormalny poziom hałasu, zobowiązano inwestora do ustalenia w trakcie robót tymczasowych ekranów akustycznych w taki sposób, aby maksymalnie obniżyć poziom hałasu na tych terenach. Metodą bezwykopową na dłuższym odcinku realizowane będzie także przejście Rowu Polskiego oraz przekroczenie siedliska poczwarówki jątowej, jednak w tych przypadkach zabudowa mieszkalniowa jest zlokalizowana poza zasięgiem ponadnormalnego oddziaływania robót budowlanych. Metodą bezwykopową przekroczone będą także skrzyżowania z drogami o nawierzchni twardej oraz torami kolejowymi, jednak ze względu na krótkie odcinki, nie będą stanowiły większej uciążliwości.

W fazie eksploatacji gazociąg nie będzie powodował nadmiernej emisji hałasu. Powstające w trakcie przesyłu gazu tzw. szumny przepływu nie spowodują pogorszenia klimatu akustycznego w otaczającym gazociąg środowisku, gdyż rurociągi prowadzone będą pod powierzchnią terenu. Oddziaływanie akustycznie występować może jedynie w obrębie ziemnej infrastruktury towarzyszącej. W związku z tym przeprowadzono analizę oddziaływania akustycznego infrastruktury nazemnej i wykazano, że nie będzie ona powodować przekroczeń normatywnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). W obliczeniach uwzględniono najniekorzystniejszą sytuację pod względem

akustycznego oddziaływania na środowisko, jednocześnie wskazując, iż taka sytuacja występuje nieznacznie rzadko. Zadeklarowano także, iż pojazdy poruszane się będą po terenie wzdłuż przesyłu gazu wyłącznie w porze dziennej, tj. między godziną 6:00, a 22:00. W związku z tym, iż w obrębie węzła przesyłu gazu Krobica, na najbliższych terenach podlegających ochronie przed hałasem wykazano najwyższy poziom hałasu, inwestor zobowiązał się do zastosowania na zaworach regulacyjnych izolacji akustycznej. W obrębie zaworów regulacyjnych przewidziane zostanie także miejsce na ewentualne przegrrody akustyczne, które będą mogły być zainstalowane w przyszłości, gdyby zasłała taka konieczność.

Przyczyną uciążliwości hałasu mogą być także sytuacje awaryjne i serwisowe, związane z pracą instalacji w warunkach innych niż normalne. Sytuacje te dotyczą głównie tzw. zrzutu gazu do powietrza. Dochodzi wtedy do generowania krótkotrwałego, lecz intensywnego hałasu z instalacji kolumn upustowych. Emisja hałasu związana z tego typu sytuacjami następuje bardzo rzadko, wręcz sporadycznie, a ich częstotliwość jest nieregularna.

W celu dokonania porównania ustaleń zawartych w *raporcie oś*, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego zakresu i charakteru oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia, nałożono na inwestora obowiązki przeprowadzenia pomiarów porównawczych w zakresie oddziaływania akustycznego, a także odniesienia otrzymanych wyników do akustycznych standardów jakości środowiska. Kontrolne pomiary hałasu wykonane w obrębie węzłów przesyłu gazu w punktach pomiarowych zlokalizowanych na granicy najbliższych terenów podlegających ochronie akustycznej pozwoliła określić realny wpływ przedmiotowego przedsięwzięcia na tereny chronione akustycznie zlokalizowane w pobliżu przedmiotowego przedsięwzięcia.

W *raporcie oś* oraz w uzupełnieniach do niego przedstawiono obliczenia wielkości emisji oraz obliczenia rozpraszania w powietrzu takich substancji jak: pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla oraz węglowodory alifatyczne.

Źródłem emisji ww. substancji do powietrza podczas realizacji przedsięwzięcia będzie spalanie oleju napędowego podczas ruchu pojazdów samochodowych, praca maszyn budowlanych, praca pomp w przypadku odwadniania wykopu, praca agregatu prądotwórczego oraz proces spawania elektrycznego w związku z operacjami łączenia poszczególnych odcinków gazociągu.

Przedstawiona w *raporcie oś* analiza na stan jakości powietrza wykazała, że wielkości emisji dla dwutlenku azotu i dwutlenku siarki będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu, w tym dopuszczalnych częstotliwości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87) poza pasem montażowym. Należy jednak zauważyć, iż w związku z sukcesywnym przesuwaniem prac, przekroczenia te występowały będą na odcinku o długości 100 m i trwać będą ok 7 dni co pozwala stwierdzić, iż realizacja inwestycji nie będzie długookresowo wpływać na stan jakości powietrza. Do analizy przyjęto najgorszą z możliwych sytuacji tzn.: że wszystkie maszyny będą pracować każdego dnia przez cały czas prowadzenia robót tj.: 14 godzin dziennie. Z uwagi na charakter prac, który między innymi cechuje się przestojami sprzętu należy podkreślić, że sytuacja taka może nastąpić jedynie w wyjątkowych przypadkach.

W przypadku oddziaływania na stan jakości powietrza przedsięwzięcia na etapie eksploatacji inwestycji stwierdza się, iż będzie ono niewielkie i można uznać za znikome i

kroktortwale z uwagi na fakt iż proces tlócenia gazu rurociągiem będzie hermetyczny a emisja substancji do powietrza może zachodzić jedynie podczas prac konserwacyjnych i przeglądowych instalacji, podczas napełniania gazociągu gazem w ramach instalacji i urządzeń technologicznych oraz podczas sytuacji awaryjnych.

Realizacja inwestycji będzie miała pośrednio pozytywny wpływ na klimat. Będzie to związane z dywersyfikacją źródeł dostaw gazu i zastąpieniem tym paliwem instalacji wykorzystujących węgiel, którego spalanie wiąże się ze znacznie większą ilością zanieczyszczeń pyłowo-gazowych oraz większą emisją CO₂. Emisja zanieczyszczeń z maszyn budowlanych na ciepłe realizacji inwestycji, z uwagi na kroktortwale charakter, nie będzie miała wpływu na klimat. Etap eksploatacji nie będzie charakteryzował się dużą emisją do powietrza, ponieważ proces tlócenia gazu rurociągiem jest hermetyczny. Niemniej jednak specyfika przedsięwzięcia będzie powodowała, iż emisje zanieczyszczeń będą związane z pracami konserwacyjnymi i przeglądami. W związku z procesem napełniania gazociągu gazem w ramach instalacji i urządzeń technologicznych, przewiduje się niewielką ilość emisji N₂ oraz gazu ziemnego, będącego gazem cieplarnianym. Podczas nieprzewidywalnych sytuacji awaryjnych lub planowanych czynności eksploatacyjnych związanych z koniecznością odpowietrzenia części instalacji, może również nastąpić emisja metanu. Gaz może zostać wyemitowany bezpośrednio z miejsca rozszczelnienia oraz w sposób kontrolowany poprzez zespoły zaporowo-upustowe. Dodatkowo gaz może być emitowany do atmosfery podczas odgazowania elementów instalacji na obiektach oraz w trakcie wykonywania włączzeń hermetycznych do gazociągu. Z uwagi na kroktortwale i sprządkowy charakter emisji można stwierdzić, że inwestycja nie wpłynie negatywnie na klimat. Przedsięwzięcie jest przystosowane do zmian klimatu, ponieważ jego zmiany nie mają wpływu na pracę liniowej podziemnej części gazociągu. Instalacje towarzyszące są przystosowane do pracy w dużym zakresie temperatur, m. in. zawory są wyposażone w systemy zapobiegające ich zamartwiaciu.

Obszar, na którym planowana jest budowa gazociągu charakteryzuje się głównie występowaniem krajobrazu rolniczego, pól uprawnych, łąk, nieużytków. Lokalnie występują lasy. Charakterystycznymi elementami krajobrazu na etapie eksploatacji przedsięwzięcia będą natomiast słupki oznaczeniowe koloru żółtego wskazujące lokalizację gazociągu, szczególnie w miejscach kolizji.

Trasa planowanego gazociągu wraz z pasem o szerokości 250 m, w którym możliwe jest potencjalne oddziaływanie przedsięwzięcia przebiega w części przez obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Wielki Łęg Obrzański PLB300004 (na odcinku ok. 7,8 km), obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonięś PLB300005 (na odcinku ok. 2,4 km), obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 (na odcinku ok. 0,8 km), obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Pływy Krotoszyńskiej PLH300002 (na odcinku ok. 0,8 km) i obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostroja nad Baryczą PLH020041 oraz przez Krzywińsko-Osiecki Obszar Chronionego Krajobrazu (na odcinku ok. 24 km), obszar chronionego krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy (na odcinku ok. 6,2 km) i obszar chronionego krajobrazu Wzgórza Ostrowskie i Kollina Oddolnowska (na odcinku ok. 6,9 km), dla których nie ma aktualnie przepisów wykonawczych. Natomiast najbliższe zlokalizowanym obszarom Natura 2000 na terenie województwa dolnośląskiego jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Chłodnia w Ciszakowie PLH020001, który znajduje się w odległości około 5 km od terenu przedsięwzięcia.

W celu oceny wpływu przedsięwzięcia na elementy przyrodnicze, na potrzeby raportu oś wykonano badania terenowe w okresie maj 2013- maj 2014 r. Badaniami objęto miejscce przebiegu planowanego gazociągu wraz z pasem o szerokości 200 m w każdej stronie, a na wybranych odcinkach o szerokości 300 m. Badaniami objęto siedliska przyrodnicze, roślinny,

grzyby, porosty i zwierzęta. Wykonano również dodatkowe obserwacje uzupełniające w okresie od kwietnia do sierpnia 2014 r.

Na inwentaryzowanym terenie stwierdzono 5 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym szczególnie cenne siedlisko 7210 Torfowiska nakredowe (*Tuadentium murici*; *Carexetum hurbani*; *Scheuchzeria nigricantis*), 7230 Górskie i niższe torfowiska zasadowe o charakterze mlak, turzycowisk i mechowisk z rzadkimi gatunkami. Ponadto, odnotowano szereg gatunków chronionych, głównie dość pospolicich i rozpowszechnionych. W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania inwestycji na populacje rzadkich gatunków występujących na projektowanej trasie gazociągu dokonano odpowiedniej korekty jej przebiegu, zmniejszono technologiczne prace lub zaplanowano dodatkowe działania minimalizujące.

W zakresie oddziaływania przedsięwzięcia w wariancie przewidzianym do realizacji nie stwierdzono występowania przedmiotów ochrony obszarów specjalnej ochrony ptaków Wielki Łęg Obrzański PLB300004, Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 i Zbiornik Wonięś PLB300005 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Zachodnie Pogórze Krzywińskie PLH300014. Spośród przedmiotów ochrony obszar mającego znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Pływy Krotoszyńskiej PLH300002 w pobliżu miejsca realizacji prac zintensyfikowano stanowisko kumaka nizinnego *Bombina bombina*. Inwestycja nie ingeruje bezpośrednio w siedlisko tego gatunku, a w miejscu tym zastosowane zostaną płotki herpetologiczne przeciwdziałające przypadkowemu przedostaniu się kumaków w obręb miejsca prowadzenia prac. W zakresie pośredniego oddziaływania przedsięwzięcia poprzez zmięnię stosunków wodnych znajdują się siedliska przyrodnicze 7230, 6410 i 6510, stanowiące przedmiot ochrony obszar mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostroja nad Baryczą PLH020041. Po uwzględnieniu warunków realizacji przedsięwzięcia negatywny wpływ przedsięwzięcia na te siedliska będzie nieistotny.

Mając na uwadze dane zebrane w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej, z których wynika, że w otoczeniu planowanego gazociągu występują gatunki chronione oraz siedliska i gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 określono szereg działań minimalizujących ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na elementy przyrodnicze. Aby uniknąć przypadkowego zniszczenia drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycięcia określono warunki odpowiedzialnego zabezpieczenia drzew. Wycinkę drzew zobowiązano prowadzić pod nadzorem ornitologa, który przed wycięciem sprawdzi m.in. obecność gniazd ptaków. Otwarte wykopy mogą stanowić zagrożenie dla drobnych ssaków, płazów lub gadów, dlatego też wskazano obowiązki prowadzenia ich regularnych inspekcji, a w przypadku stwierdzenia w nich obecności zwierząt przedstawienia zwierząt w odpowiednio dla danego gatunku miejsca.

Ze względu na możliwość ryzyka zniszczenia siedlisk chronionych gatunków ptaków w przypadku wykupu otwartej, określono warunki pokonania Kanalu Wonięś, Rowu Polskiego, Kanalu Odra-Sannica, Północnego Kanalu Obrzy, Środkowego Kanalu Obrzy i Północnego Kanalu Obrzy metodą bezwykopową. W celu ograniczenia wpływu na piskorza *Misgurnus fossilis* wskazano, by Zimną Wodę przetrzymać poza okresem od 1 kwietnia do 31 sierpnia. W celu wykluczenia wpływu przedsięwzięcia na stanowisko poczwarówki jajołowej *Veriga mouliniana* oraz siedliska przyrodnicze 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*; *Populetum albae*; *Ahlenion glutinoso-hincanae*) i olsy źródłiskowe wskazano na wykonanie prac metodą bezwykopową z zastosowaniem działań zmniejszających zasieg leja depresji w pierwszej warstwie wodonośnej na odcinku od km 90+150 do km 90+250.

Ze względu na ryzyko wpływu pośredniego inwestycji poprzez zmiany stosunków wodnych na siedliska przyrodnicze: 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) i 91E0 wskazano na wykonanie prac z

zastosowaniem działań zmniejszających zasięg lcia depresji w km 30+150 oraz na odcinkach: od km 141+200 do km 141+300, od km 162+750 do km 162+850, od km 163+750 do km 163+950. W celu ograniczenia zasięgu potencjalnego oddziaływania na stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze znajdujące się w sąsiedztwie gazociągu określono warunki zawężenia na wybranych odcinkach pasa montażowego do 27 m, prowadzenie prac poza sezonowym rozrodczym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 30 sierpnia oraz stosowanie od 20 marca do 31 maja oraz od 1 września do 10 października płotków herpetologicznych ograniczających możliwość przedostania się w miejsce realizacji prac drobnych zwierząt, w szczególności płazów. Wskazane ogrodzenia inwestor zaproponował wykonac z materiału umożliwiającego trwały nacąg, np. folii, brezentu, geotkaniny, plandeki lub siatki polimerowej o oczkach wielkości maksymalnie 0,5 cm x 0,5 cm, o wysokości nadziemnej nie mniejszej niż 0,4 m, wkopanej na głębokość min. 10 cm. Górna krawędź ogrodzenia zostanie odgjeta w kierunku przeciwnym do wykopów pod kątem 45-90°, tworząc daszek o szerokości min. 5 cm. Każdorazowo przed przystąpieniem do robót ogrodzenie tymczasowe będzie sprawdzane, w celu stwierdzenia czy nie doszło do przzerwania ich ciągłości, a w razie zaistnienia takiej konieczności zostanie naprawione. W związku z realizacją inwestycji załdnie konieczność zniszczenia fragmentów siedliska 91E0, położonych poza obszarami Natura 2000. W związku z tym nalozono warunki aby w miejscach, w których zostanie zniszczony fragment siedliska przyrodniczego dopuszczono do naturalnej sukcesji terenu z jednoczesnym przeciwdziałaniem wkraczaniu gatunków obcych siedliskowo poprzez usuwanie ich samosiewów, co wspomozie odbudowę tego typu siedliska. W przypadku wykonania nasadzeń kompensujących za wycięta zieleni na odcinkach gdzie stwierdzano podwyższone aktywności nietoperzy wskazano konieczność stosowania gatunków liściastych, które są korzystniejsze dla tej grupy zwierząt. W warunkach realizacji nalozono również obowiazek prowadzenia prac pod nadzorem przyrodniczym, którego zadaniem będzie kontrola terenu przed rozpoczęciem poszczególnych etapów prac pod kątem występowania gatunków chronionych, identyfikacja zagrożeń dla tych gatunków, podejmowania na bieząco działań zapobiegających tym zagrożeniom, np. poprzez modyfikację sposobu prowadzenia prac, dostosowanie terminów prowadzenia prac, stosowanie płotków herpetologicznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na zasiedlenie drzew przewidzianych do usunięcia przez gatunki chronione.

W raporcie oos wskazano propozycje porcelazyjnego monitoringu przyrodniczego dla siedliska przyrodniczego 91E0 (w km 30+150, km 90+200 i km 141+300), siedlisk przyrodniczych 7230, 6410 i 6510 (w km 162+850 i km 163+850) oraz stanowiska poczwarówki jajowatej (w km 90+150 – 90+250). Monitoring ten miał trwać przez 5 lat w przypadku poczwarówki jajowatej, 6 lat w przypadku siedliska 7230, 6410 i 6510 i 9 lat dla siedliska 91E0. Celem monitoringu miała być ocena stanu tych siedlisk i zaplanowanie ewentualnych działań minimalizacyjnych w przypadku niekorzystnych zmian. Wzyskaje ww. lokalizacje siedliska przyrodniczego 91E0 oraz stanowiska poczwarówki jajowatej polozone są poza obszarami Natura 2000. Planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływać na te stanowiska, poprzez wyłączenie fragmentów siedlisk 91E0 oraz potencjalnie poprzez zmiany stosunków wodnych na etapie budowy. Jednakże, określone w decyzji warunki realizacji przedsięwzięcia wykluczają możliwość negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na etapie budowy. W raporcie oos nie wskazano natomiast możliwości oddziaływania przedsięwzięcia na etapie eksploatacji. Przedsięwzięcie pośrednio potencjalnie mogłoby oddziaływać na siedliska 7230, 6410 i 6510, stanowiące przedmiot ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH3000 Ostoja nad Baryczą PLH020041 poprzez zmianę stosunków wodnych. Z przedstawionej oceny, wynika, że po uwzględnieniu warunków realizacji przedsięwzięcia wpływ na etapie realizacji wskutek zmiany stosunków wodnych należy uznać za pomijalny. Oddziaływanie na etapie eksploatacji poprzez możliwość wystąpienia drenującego charakteru gazociągu oceniono jako nieistotne, ze względu na

przewagę piasków średnich w utworach, ich podobnego uziarnienia i słopnia zgręszczenia (zblizony współczynniki filtracji) oraz wykorzystanie rodzimnego gruntu do zasypiania wykopu. Organ mając na uwadze brak przesłanek świadczących o możliwości negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na etapie eksploatacji nie zobowiazal inwestora do prowadzenia wieloletniego monitoringu tych siedlisk. Dodatkowym argumentem jest to, że nie ma możliwości wykluczenia wpływu innych czynników zewnętrznych mogących pogorszyć stan zachowania siedlisk.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. poz. 1348), rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408) w stosunku do zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną obowiazuje szereg zakazów, o których mowa w ww. aktach prawnych. W przypadku konieczności naruszenia zakazów o których mowa powyżej, należy zwrócić się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o zezwolenie na odstępstwa od tych zakazów. Organy te, na podstawie art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody, w sytuacji braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt. 1-6 ustawy o ochronie przyrody, mogą wydać zgodę na odstępstwo od tych zakazów.

Mającące powyższe na uwadze uznano, że przy nalozonych warunkach realizacji przedsięwzięcia i z uwzględnieniem przepisów ochrony gatunkowej, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione, w szczególności na gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze stanowiące przedmiot ochrony Natura 2000 oraz wpływu na populację gatunków chronionych. Nie przewiduje się również wpływu na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycja populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełnionych, a także ekosystemy – ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Inwestycja nie powinna także spowodować nadmiernej eksploatacji lub niewłaściwego wykorzystania zasobów przyrodniczych, czy przyzyszczyć się do rozprzeszczelenia się gatunków obcych.

Zgodnie z raportem oos, dla przedmiotowej inwestycji analizowano kolizje z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków w pasie 250 m w którym znajdują się przede wszystkim gazociąg. W bezpośredniej kolizji i w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia stwierdzono obiekty architektoniczne i stanowiska archeologiczne objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568 ze zm.), w tym m.in. kościoły, zespoły pałacowe lub dworskie, a także stanowiska archeologiczne. Wobec czego, konieczne jest przeprowadzenie wyprzedzających ratowniczych badań archeologicznych lub objęcie budowy nadzorem archeologicznym, co pozwoli na zbadanie oraz zachowanie wartości kulturowych, i przyzyszczyć się do minimalizowania oddziaływania inwestycji na stanowiska archeologiczne.

Ze względu na zakres oddziaływania przedsięwzięcia oraz jego lokalizację w dużej odległości od granic państwa, nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Uwzględniając powyższe, stwierdza się, iż realizacja przedsięwzięcia nie powinna negatywnie oddziaływać na środowisko, jeśli spełnione będą warunki określone w raporcie oos oraz w niniejszej decyzji.

Zę włączyć na szczegółowy i jednoznaczny opis planowanej inwestycji oraz stosowanych środków minimalizujących wpływ na środowisko w związku z planowanym przedsięwzięciem, nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o.o.s. pod warunkiem jednak, że we wniosku o wydanie ww. decyzji nie zostaną dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w raporcie o.o.s.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy o.o.s. organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informację o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy.

Na wniosek z dnia 3.08.2015 r., przedmiotowej decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, z uwagi na wykazany przez wnioskodawcę interes społeczny. Wniosek został uzasadniony koniecznością terminowego zapewnienia przepustowości systemu przesyłowego na potrzeby nowych źródeł i odbiorców gazu w kraju oraz zwiększeniu bezpieczeństwa systemu przesyłowego. We wniosku o nadanie rygoru wnioskodawca wykazał strategiczne znaczenie planowanego przedsięwzięcia w Strategii Rozwoju Kraju i Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia. Zaznaczył, że realizacja przedsięwzięcia ma strategiczne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, a jej realizacja umożliwi dywersyfikację źródeł przesyłu paliwa gazowego do odbiorców zlokalizowanych na trasie gazociągu. Po pojawieniu się nowego źródła gazu na wybrzeżu Polski z realizowanego obecnie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Swinoujściu, przedsięwzięcie umożliwi niezakończony odbiór i dystrybucję tego gazu, zabezpieczając ciągłość i stabilność dostaw oraz zwiększając bezpieczeństwo przesyłu gazu poprzez przyjęcie przesyłu z wysłuzonych gazociągów o pogarszającym się stanie technicznym. Rygor natychmiastowej wykonalności umożliwi również sprawne ubieganie się o dofinansowanie realizacji przedsięwzięcia ze środków Unii Europejskiej, zmniejszając koszty jego budowy. W związku z powyższym organ uznał, że zaobudza przesłanki wymienione w art. 108 k.p.a.

Biorąc pod uwagę powyższe należało postanowić, jak w sentencji.

POLICZENIE

Od mniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniesione za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Zalążono dowody wpłaty opłaty skarbowej za dokonanie czynności urzędowej – wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz za złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w kwocie odpowiednio 205 zł i 34 zł, na podstawie art. 1 ust 1 pkt 1 lit. a i pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 1628 j.t. ze zm.).

I. Strony postępowania, pełnomocnicy:

1. Pan Mateusz Frydrych pełnomocnik inwestora – Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.
2. Pozostałe strony postępowania – zgodnie z art. 49 k.p.a.

II. Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu

III. aa

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
/.../
Gracyna Smolbowska – Hruszka
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Załącznik nr 1 do decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu,
znak: WOO-II-4203.3.2014.WM z dnia 7.08.2015 r.

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Charakterystyka przedsięwzięcia została sporządzona na podstawie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z marca 2015 r. opracowanego przez Zespół autorski pod kierownictwem pana Mateusza Frydrycha.

Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

Gazociąg DN1000 Lwówek-Odolanów zostanie poprowadzony częściowo wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 Police-Odolanów, a częściowo nowym śladem. Przedsięwzięcie usytuowane będzie na terenach użytkowanych rolniczo, gruntach ornych, pastwiskach i łąkach, terenach zabudowy zagrodowej, terenach leśnych, przemysłowych i zabudowy mieszkaniowej. Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w zachodniej części województwa wielkopolskiego oraz na odcinku około 7 km w województwie dolnośląskim. Na trasie przebiegu gazociąg kolduje z autostradą, drogami, torami kolejowymi, rzekami, kanałami, strumieniami, rowami melioracyjnymi i liniami elektroenergetycznymi. Gazociąg będzie istniejące węzły przesyłu gazu, dalej wpg. Lwówek, tłocznie gazu, dalej 1g, Kotowo, wpg Krobica, 1g Odolanów w obrębie których projektuje się rozbudowę podziemną i naziemną obiektów.

Rodzaj technologii

Gazociąg będzie wykonany z rur stalowych o średnicy nominalnej DN1000 łączonych poprzez spawanie. Rury będą posiadały trójwarstwową izolację fabryczną z dodatkową powłoką wewnętrzną. Spoiny badane będą metodami niemiszcącymi. Miejsca połączeń rur układanych w wykopach oraz w rurach osłonowych i osłonowo-przebiegowych lub przebiegowych zaizolowane zostaną opaskami termokurczliwymi. Gazociąg układany będzie pod powierzchnią terenu na głębokości 1,2 m p.p.t. Na odcinku gdzie kładzony będzie wzdłuż istniejącego gazociągu, odległość pomiędzy osiami rurociągów wyniesie 3,25 m. Ostruwanie nazienne zaizolowane zostanie przed korozją odpowiednio dobranymi farbami. W ramach przedsięwzięcia, na wpg Lwówek wykonane zostaną: służa nadawczo-odbiorcza wraz z infrastrukturą towarzyszącą, włączenie do gazociągu obejściowego DN700, miejsce do podłączenia układów rozbudowy – odcjęcie DN700 zasieplone demtca. Powierzchnia wpg Lwówek po rozbudowie wyniesie około 1,25 ha. Na wpg Kotowo planuje się budowę zespołu zaporowo-upustowego z obejmieniem umożliwiającym podłączenie z węzłem, miejsce na instalację umożliwiającą przysięcie podłączenie gazociągu wpg Kotowo. Powierzchnia wezła po rozbudowie wyniesie około 2,8 ha. Na wpg Krobica przewiduje się budowę zespołu zaporowo-upustowego z układem wlotowym DN400 i monoblok, układ dwóch filtrseparatorów w zabudowie równoległej i armaturą odcinającą oraz rurociągami obejmionymi jednokierunkowym, jednokierunkowy układ regulacyjno-pomiarowy o przepustowości 30 000-300 000 Nm³/h i regulacji ciśnienia z 8,4-4,5 MPa do 6,3-4,5 MPa wyposażone w zawory szybkoczynujące wraz z rurociągami jednokierunkowym, układ włączeniowy do wezła gazowego, trzy dwukierunkowe układy pomiarowe z regulacją przepustowości 30 000-75 000 Nm³/h i regulacji ciśnienia z 6,3 MPa do 4,5 MPa oraz jeden dwukierunkowy układ pomiarowy z regulacją przepustowości 30 000-130 000 Nm³/h i regulacji ciśnienia z 6,3 do 4,5 MPa. Po rozbudowie powierzchnia wpg Krobica wyniesie będzie 1,5 ha. Na wpg Odolanów planuje się zespół zaporowo-upustowy z obejmieniem służący zdawczo-odbiorczej, służę nadawczo-odbiorczą z infrastrukturą towarzyszącą i zbiornikiem odbioru kondensatu, układ pomiarowo-regulacyjny zbudowany z trzech ciągów dwukierunkowych o przepustowości 30 000-350 000 Nm³/h i ciśnieniu pracy 4,5-8,4 MPa, włączenie do kolektorów DN700, włączenie na rurociągu tranzytowym DN1000 na kierunku Wierchowice i DN700 na kierunku Gustorzyn, odcjęcie DN700 na kolektor tłoczny

zakończony demnicą i odcieście na przyszyby rurociąg zakończony demnicą. Powierzchnia wpg Odolanów po rozbudowie wynosić będzie około 6,15 ha. Zespoły zaporowo-upustowe, które podzielią gazociąg umożliwiając opróżnienie części gazociągu i odcieście przepływu, znajdować się będą ponadto w gminach Opalenica, Kościan, Krzemicznowo i Żdanów.

Przekroczenia Kanalu Wonięś, Rowu Polskiego, Kanalu Obrza-Samica, Północnego Kanalu Obrzy, Środkowego Kanalu Obrzy i Południowego Kanalu Obrzy wykonane zostaną metodą bezwykopową. Długości odcinków przekraczanych metodą bezwykopową będą zróżnicowane. Najdłuższym takim odcinkiem będzie przejście pod Kanalem Wonięś – ok. 1000 m.

Skrzyżowania projektowanego gazociągu z drogami asfaltowymi wykonane będą metodą bezwykopową, bez naruszenia konstrukcji jezdnii. Przekroczenia dróg nieutwardzonych wykonane zostaną metodą wykopu otwartego. Wszystkie przekroczenia torów kolejowych wykonane zostaną metodą bezwykopową. Skrzyżowania gazociągu z elementami uzbrojenia podziemnego wykonane zostaną z zachowaniem odległości pionowej min. 0,2 m pomiędzy górną zewnętrzna ścianką gazociągu i skrajnymi elementami uzbrojenia terenu. W przypadku kolizji z drenazem rolniczym zostanie on rozebrany na czas układania gazociągu i odbudowany po jego ułożeniu.

Rozwiązania chroniące środowisko

Wycinka drzew prowadzona będzie pod nadzorem ornitologa, a drzewa nieprzeznaczone do wycinki rosnące w pobliżu miejsc prowadzenia robót budowlanych zostaną zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi i przesuszeniem. Prowadzone będą regularne inspekcje wykopów, pod kątem obecności w nich zwierząt, a w przypadku stwierdzenia obecności, zwierzęta przeniesione zostaną w oddalone, bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsce. Zimna Woda zostanie przekroczone poza okresem od 1 kwietnia do 31 sierpnia.

W odpowiednich miejscach roboty budowlane prowadzone będą w pasie montażowym o szerokości do 27 m. Ponadto, tam gdzie jest to konieczne roboty budowlane prowadzone będą poza okresem legowym płuków, tj. poza okresem od 1 marca do 30 sierpnia. Powyższe nie dotyczy kontynuowania prac metodą bezwykopową, których rozpoczęcie nastąpiło poza sezonem rozrodczym. Jednocześnie stosowane będą płotki herpetologiczne, uniemożliwiające przedostanie się drobnych zwierząt, głównie płazów w miejsce realizacji prac, a każdorazowo przed przystąpieniem do robót płotki sprawdzone zostaną pod kątem uszkodzenia, a w razie konieczności naprawione. W km 30+150 i 90+200 oraz na odcinku od km 141+230 do km 141+290 w miejscach wylesionych, po rekultywacji terenu dopuszczona zostanie naturalna sukcesja terenu z przeciwdziałaniem wkraczaniu gatunków obcych siedliskowo (nie dotyczy wyłączeniem pasa technologicznego o szerokości 6 m).

Zapojektowane zostaną nasadzenia kompensujące za wyciętą zielen, stosując na odcinkach od km 89+900 do km 93+100, od km 133+500 do km 136+000, od km 140+700 do km 143+100 gatunki liściaste, z wyłączeniem gatunków obcych geograficznie lub siedliskowo. Na etapie realizacji przedsięwzięcia prowadzonym będzie udokumentowany nadzór przyrodniczy, w skład którego wchodzić będą specjaliści, w szczególności z zakresu: herpetologii, botaniki, chiropterologii, entomologii i ornitologii. Nadzór będzie obejmował w szczególności: kontrolę terenu budowy przed rozpoczęciem poszczególnych etapów robót budowlanych pod kątem występowania gatunków chronionych, identyfikację zagrożeń dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz określanie na bieżąco działań zapobiegających tym zagrożeniom.

Odwodnienia wykopów na etapie budowy gazociągu prowadzone będzie jedynie w niezbędnym zakresie zapewniającym utrzymanie wykopów bez wody stojącej oraz w sposób ograniczający oddziaływanie odwodnień na tereny sąsiednie. W km 30+150 oraz na odcinkach: od km 141+200 do km 141+300, od km 162+750 do km 162+850, od km

163+750 do km 163+950 zapojektowane zostaną rozwiązania zmięszające zasięg lejja depresji i tymczasowe piezometry w celu monitorowania zwierciadła wód gruntowych. Na odcinku od km 90+150 do km 90+250 gazociąg uložony zostanie za pomocą przeskoku lub mikrotonelingu, ograniczającego ryzyko wybitcia płuczki, z zastosowaniem ścianek szczytowych lub alternatywnych rozwiązań zmięszających zasięg lejja depresji w pierwszej warstwie wodonośnej spowodowany odwodnieniem komór przewiertowych, a zwierciadło wód gruntowych będzie w tym miejscu monitorowane piezometrami. Woda z odwodnień wykopów odprowadzana będzie do pobliskiego cieku wodnego w taki sposób, aby nie zaburzyć lokalnych stosunków hydrologicznych. Przed odprowadzeniem do odbiornika, wody pochodzące z zawiesin za pomocą osadników i filtratorów w sposób nie zaburzający lokalnych stosunków hydrologicznych. Przed odprowadzeniem do odbiornika, wody pochodzące z hydraulicznych prób szczelności i odwodnień wykopów oczyszczane będą z zawiesin za pomocą osadników i filtratorów. Przekroczenia Kanalu Wonięś, Rowu Polskiego, Kanalu Obrza-Samica, Północnego Kanalu Obrzy, Środkowego Kanalu Obrzy i Południowego Kanalu Obrzy zapojektowane zostaną metodą bezwykopową.

Przekraczanie przez występujące na trasie budowy gazociągu przeszkody terenowe, tj. rzeki, ciekł naturalne oraz rowy melioracyjne realizowane będzie w sposób minimalizujący negatywny wpływ, w szczególności: przekop wykonywany będzie w okresie minimalnych przepływów wody, a w trakcie przekraczania zachowana będzie ciągłość przepływu. Dno koryta naruszone brzeży oraz skłapy zostaną odtworzone i zabezpieczone przed rozmyciem przez wodę. Natomiast uszkodzone w skutek budowy sieci drenażowej zostaną odbudowane do stanu poprzedniego, a miejsca skrzyżowania gazociągu z drenami zasypanye będą ręcznie. Wszelkie prace w obrębie cieków, jak przekraczanie, pobór wód, czy zrzut zostaną uzgodnione z zarządcą ciekła.

Oddziaływanie na środowisko na etapie budowy gazociągu zostanie ograniczone bądź wyeliminowane poprzez zastosowanie zabezpieczeń, zniagdujących się w sąsiedztwie placu budowy, drzew wraz z systemami korzeniowymi przed uszkodzeniami mechanicznymi, odpowiednie prowadzenie robót budowlanych w sposób gwarantujący zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego i cieków powierzchniowych przed zanieczyszczeniem substancjami, paliwami wykorzystywanymi podczas budowy, a także powstającymi odpadami oraz organizację placu budowy, parku maszyn i magazynów. Przy wyznaczaniu terenów pod zaplecze budowy wykluczona zostanie jej lokalizacja w miejscach płytkiego występowania wód gruntowych, w obrębie gruntów niemośnych, w dobrze przepuszczalnych utworach oraz w bliskim sąsiedztwie cieków, zbiorników wodnych i systemów melioracyjnych. Ponadto, teren zaplecza budowy zostanie zabezpieczony przed przenikaniem substancji do środowiska gruntowo-wodnego poprzez utwardzenie i uszczelnienie i wyposażenie w materiały i sorbenty do zbierania i neutralizowania ewentualnych rozlewów i wycieków substancji niebezpiecznych. W czasie budowy substancje niebezpieczne dla środowiska gruntowo-wodnego przechowywane będą włączanie w obrębie zaplecza budowy w miejscu zadaszonym, a tankowanie oraz uzupełnianie płynów eksploatacyjnych pojazdów i urządzeń budowlanych realizowane będzie włączanie w obrębie zaplecza budowy. Teren budowy wyposażony zostanie w przenośne kabiny sanitarne. Również zaplecze bez wykonywania przewiertów sterowanych HDD zabezpieczone będzie przed przenikaniem substancji niebezpiecznych dla środowiska gruntowo-wodnego. Jednocześnie, roboty budowlane na terenach podmokłych i bagiennych prowadzone będą na tzw. materacach faszyznowych lub drewnianych. Po zasypaniu gazociągu, teren budowy zostanie przywrócony do stanu pierwotnego.

Budowa gazociągu wykonywana w wykopie otwartym na terenach rolnych realizowana będzie jedynie w pasie montażowym o szerokości do 31 m, a na terenach leśnych w pasie montażowym o szerokości do 27 m. Przed przystąpieniem do robót ziemnych, na gruntach

rolnych klasy od I do IV zostanie zdjęty poziom próchnicy gleby w granicach pasa budowlano-montażowego i przechowywany w przyznie usytuowanej w miejscu niezagrożonym robotami budowlanymi, z dala od cieków powierzchniowych. W ten sposób masy ziemne powstałe w trakcie realizacji przedsięwzięcia zgospodarowane zostaną na terenie inwestycji pod warunkiem, iż nie będą przekraczać standardów jakości gleby i ziemi. Przy czym zakazano wprowadzania w obręb pasa montażowego poziomu próchnicznego z obecnością roślin gatunków inwazyjnych, pozyskanego spoza obszaru przedsięwzięcia.

Odpady magazynowane będą selektywnie w pojemnikach/kontenerach w wyznaczonych do tego miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych. Ponadto, odpady niebezpieczne magazynowane będą na terenie utwardzonym, w szczególnych, oznakowanych kodem odpadu pojemnikach odpornych na działanie substancji w nich zawartych, w sposób zabezpieczający przed wpływem warunków atmosferycznych. Płuczka wiertnica potrzebna przy wykonywaniu gazociągu metodą bezwyskopową wykorzystywana będzie w obiegu zamkniętym, który zminimalizuje jej zużycie i zagospodarowana zostanie zgodnie z przepisami w zakresie gospodarki odpadami. Odpady przekazywane będą w pierwszej kolejności do odzysku.

Roboty budowlane zlokalizowane w pobliżu zabudowy mieszkalnej prowadzone będą w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00 z wyjątkiem prowadzenia robót budowlanych w miejscach, gdzie stosowana będzie metoda bezwyskopowa. W trakcie przekraczania Karału Wornieś zostanie zastosowane tymczasowe ekrany akustyczne. Natomiast ruch kołowy po terenie węzłów przesyłu gazu prowadzony będzie wyłącznie w porze dziennej. Na zaworach regulacyjnych na terenie węzła przesyłu gazu Krobia zaprojektowana zostanie izolacja akustyczna w postaci wełny mineralnej o grubości min. 50 mm osłoniętej blachą i zaprojektowane zostanie miejsce na ewentualne przegrody akustyczne.

Ponadto w terminie 1 roku od dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania wykonane zostaną kontrolne pomiary poziomu hałasu w porze dziennej i nocnej w obrębie węzłów przesyłu gazu w punktach pomiarowych zlokalizowanych na granicy najbliższych terenów podlegających ochronie akustycznej. W razie potrzeby zaproponowane zostaną działania minimalizujące.

Gazociąg wykonany będzie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Przy służbach nadawczo-odbiorczych zaprojektowany zostanie szczególny zbiornik kondensatu do zbierania ścieków powstających z wykrapiania się z gazu wody lub węglowodorów oraz podczas czyszczenia gazociągu w fazie eksploatacji. Kondensat przekazywany będzie uprawnionym podmiotom. Ponadto, zaprojektowane zostaną zabezpieczenia przeciwkorozyjne projektowanego gazociągu stalowego w postaci powłok antykorozyjnych oraz ochrony katodowej. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia prowadzony będzie ciągły monitoring techniczny gazociągu i procesu przesyłania gazu ziemnego, w tym szczelności gazociągu realizowany za pomocą elektronicznych urządzeń Aparatury Kontrolno Pomiarowej. Technologicznie gazociąg wykonany zostanie jako szczelny.

*Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
/.../
Grzegorz Smolbowski – Hruszka
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko*

Sposób obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia:

Data obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia:

Pieczęć urzędu

Podpis i pieczęć osoby potwierdzającej